

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZINOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

2000. GADA AUGUSTS

MONTREALA, KVEBEKĀ

52. GADA GĀJUMS

NR. 8. (617.)

VASARAS UNTUMI

Esam nokļuvuši vasaras otrajā pusē. Esam sauļojušies, peldējušies, atpūtušies, ceļojuši, piedalījušies dziesmu svētkos, svinējuši Jāpus, atzīmējuši dažādus notikumus, pat slimojuši un vienu otru aizvadījuši uz kapu kalniņu. Viss tas piederējis pie dzīves un it kā noticis vienā reizē vienam un visiem. Arvien vēl rūpējamies par latvisko, par latviskās dzīves ziņu, ko gribam paturēt, kopt un veidot, bet dabai, Dieva valstībai ir savi untumi, kuņus arī esam piedzīvojuši.

Kā jau kāds kaut kur paredzēja un teica, šī būšot neparasta vasara. Tāda tā pamazām arī veidojusies. Vispirmā kārtā, Jāņi, kā arvien ligsmi, bet reizē traģiski Latvijā, kur pēc ligošanas satiksmes nelaiemes gadījumos bojā aizgājuši daudz jauniešu pārgalvīgas braukšanas un dzeršanas rezultātā. Tad Kanadas latviešu dziesmu svētki Toronto. Tie sajūsminājuši daudzus, gan dalībniekus, gan apmeklētājus. Viens otrs arī pakurnējis, kā tas kārtīgā sabiedrībā pieder. Kopkoncertā neesot bijis atrodams neviens Latvijas karogs. Neviens no vadības nav izteicis oficiālu protestu Latvijai, ka tajā pašā laikā notikuši jaunatnes dziesmu svētki Rīgā. Droši vien savs iemesls, gluži tāpat, kā pirms dažiem gadiem Latvijā. Turpretim Jaunatnes dziesmu un deju svētkos Rīgā karogi tomēr bija. Vēl vairāk - bija tik daudz smaidīgas un uzņēmīgas latviešu jaunatnes! Rīga spēja uzņemt tikai ap trīsdesmit tūkstošus, mājās bija palikuši vairāk kā divdesmit tūkstošu citu. Kultūrālajā dzīvē tas, patiešām, bija vienreizējs notikums. Tā tauta dzīvos, kuņai ir tāda jaunatne! Vienalga, kādas ir šodienas grūtības un runas. Jo tieši tās rokās un sirdīs ir tautas un valsts nākotne.

Klimatiski šo vasaru iezīmēja sausumi un lietavas. Lielie sausuma viļņi un karstā saule gan Ziemeļamerikas rietumu krastā, gad Eiropas dienvidos bija grūti panesami un atnesa daudz posta. Varbūt grūti iedomāties pērkona negaisu bez lietus, kas aizdedzinā izkalto dabu šimtiem dažādās vietās un veido ugunsgrēkus, kuņiem pašiem savs vējš, kas nes liesmas uz dažādām pusēm. Eiropā karstuma viļņos saļima cilvēki un mira, citus piemeklēja dažādas veselības likstas. Lietavas Ziemeļeiropā un Amerikas austrumu krastā, atnesa plūdus, pārplūdušus māju pagrabus, piekaļņu nobrukumus un reizē necerētu zaļumu, kāds šajos pasaules nostūrēs ilgāku laiku nebija pieredzēts.

Politikā nav iestājies pilnīgs klusums. Noticis viens otrs pārsteigums. To vidū lielākais, ka, lūk, ASV viceprezidenta amatam demokrātu partijā pirmo reiz kandidēs ēbrējs - senators Libermanis. Vai tas būs notikums pats par sevi? Par to tērzē žurnālisti un politiskās dzīves analisti. Pinošets zaudējis savu imunitāti likuma priekšā, bet tiešāts tomēr it kā netikšot. Kur nu te taisnība, teiks cilvēktiesību aizstāvji.

Maskavā atkal sprāgusi bumba. Putins atkal vaino čēcēņus! Vācija tomēr arvien vēl vēlas labas saites ar Krieviju un tai Baltijas valstis šķiet pārāk prasīgas. Vai atkal būs kāds slepens Vācijas un Krievijas pakts. Zinot pagātņi, iespējams tas varētu būt, jo neviens nevar pareģot un noteikt lielvalstu intereses. Še nu mums gan tagad ir Valsts prezidente, kas spēj pateikt pareizo vārdu istā vietā. Tā ir ievērojama situācijas maiņa.

Kanadā ir tik daudz dažādu kustību, kas ļoti atklātā veidā grib tikt vaļā no patreizējās liberāļu valības un valsts vadītāja Ž. Kretjena, ko kāda pazīstama žurnāliste nosauc par veco dinozauru, kuņam jau sen vajadzējis noiet no politiskās skatuves, kaut gan viņa valdība ievēlta tikai divi reizes un viņš cer vēl uz trešo iespēju. Izveidojusies pat īpaša Aliances partija, kuņas galvenais mērķis ir panākt li-

berāļu sakāvi. Lai to panāktu, pamazām tiek irdināta kādreizējā Kanadas absolūtā valdītāja - konservatīvie, kuņi Kvebekas nodaļas atklāti pāriet Longa vadītajā Aliancē. Kāds būs rezultāts gaidamajās vēlēšanās, kas varētu notikt drīz vai nākamā gada pavasarī, to vēl neviens nespēj pateikt, jo publisko iztauju rezultātos liberāļi arvien ir tālu priekšgalā. Tas tomēr nekavē politiskos pretspēkus sacensties par valdības grožu pārņemšanu pat vasaras karsumā. Ja ne citādi, turpinājas saruna, iztaujas. Ko nu sarunā dažādi ļaudis, šķiet gan nevarētu ņemt pārāk nopietni, jo galvenā noteicēja būs vēlēšanu izšķiršanās balsošanas dienā. Tomēr - saruna turpinājas un tiek turēta plašākās sabiedrības priekšā. Un ka šādai sarunai varētu būt panākumi, liecina fakts, ka Reformas partijas vadoni B. Manningu, kas ierosināja savas partijas pārveidošanu par Alianci, tomēr nomainīja gados jaunākais Longs. Tas viņam gan nepatika, bet reizē bija jāsamierinājas, jo arī viņu, acimredzot, ļaudis pieskaitīja jau veco dinozauru saimei. Tagad Mannings būs vecākais padomdevējs Longa "ēnu kabinetā".

Un varbūt, ka te ir sava paralele Kanadas latviešu saimē, kur gaidāmās LNAK (Latviešu Nacionālas Apvienības Kanadā) padomes vēlēšanās atsevišķā sarakstā, ko veido T. Kronbergs un DV, kandidē vesela "dinozauru" saime, kuņai pretim nostājušies "Neatkarīgie", V. Zariņa vadībā. Kā ziņo laikraksts Laiks, T. Kronbergs Toronto pensionāru sanāksmē asi nolīcis neatkarīgos, kamēr V. Zariņš piesaudzīgi aicinājis uz jaunām pieejām apvienības darbā un jauno iesaistīšanā nacionālpolitikā.

Turpretim mūsu mazajā Montrealas latviešu saimē, gandrīz kā citur Rietumu frontē, - bez pārmaiņam. Nav vairs amatu gribētāju, sarūk sarīkojumu apmeklētāju saime. Jaunie darbojas Tērvetē. Tur viņi jūtas ērtāk, netraucētāki. Pilsētā parādās valsts svētkos un skolas sarīkojums. Dzied jauktajā korī Atbalss, darbojas draudzē un latviešu biedrībā. Gados vecie, kas kādreiz bija sabiedrības veidotāji, pulcējas pensionāru sanāksmēs, kuņas kādreiz notika pāris reizes mēnesī, bet turpmāk būs vairs vienu, jo sarīkošanas iespējas sarukušas un interese mazinājusies. Arī Montrealu un it sevišķi Tērveti piemeklējušas lietavas, bet tās esam aizvadījuši bez sevišķiem zaudējumiem. Līdzās lietavām debesis rotājuši mākoņi, kas līdzīgi Latvijas, un tas ir bijis tik patīkami un jauki. Vairāki montrealieši devušies arī Latvijas apciemojumā un guvuši tur savus iespaidus. Tie, droši vien, ir dažādi. Tā tam ir jābūt.

Un vasaras tveicē jātop arī MLB Ziņotājam. Rakstu netrūkst, un tie vēsta dažādus viedoļus un tveņ notikumus dažādā gaismā. Pricējami, ka mūsu līdzstrādnieki pa vasaru ir spējuši atlicināt laiku mūsu izdevumam, lasītājiem par prieku un arī par nepatiku. Tāds nu ir žurnālistu liktenis - visiem pa prātam neizdarīsi. It sevišķi politiķiem, kas presi cildina pirms amatā ievēlēšanas, bet pēc tam to lād, ja tā sāk kaut ko kritizēt. Un tad, protams, ir visādas preses.

Latviešu prese ārpus Latvijas ir sava veida brinums. Tajā tomēr notiek nenovēršamas pārmaiņas. Tā Austrālijas Latvietis nonācis jaunas vadības un īpašnieka rokās un līdz ar to ievērojami pārmainījis savu seju. Lielākas pārmaiņas notīks arī Brīvā Latvijā, kuņai ir jāsašaurinās līdzekļu trūkuma dēļ. Tādēļ pensijā aiziet atbildīgais redaktors O. Mierīgs, kas izveidoja izdevumu par vienu no nozīmīgākajiem ārzemēs. To nu jau vairākus gadus iespīž Latvijā, no kurienes tas lasītājus sasniedz nepilnas nedēļas laikā (Laiks bieži nāk divas vai trīs!), bet Latvijas pasts sadomājis paaugstināt sūtījuma likmes un tas kož izdevēju kabačā... Jācer, ka laikraksts jaunā redaktora vadībā spēš paturēt savu noteikto seju. Jāsaka paldies līdzšinējam redaktoram par paveikto. □

DETEKTĪVS GREIZO SPOGUĻU VALSTĪBĀ

Jau vairāk nekā 10 gadus ieilgušo tirgus reformu tiešais rezultāts ir Latvijas iedzīvotāju masveida nabadzība, masu bezdarbs, vispārējās izglītības un veselības aprūpes sistēmas sabrukums, dzīvei piemērotas pajumtes un citu cilvēka pamatvajadzību zaudēšana, kā arī pārējās infrastruktūras pakāpeniska atmiršana. Runājot modernā žargonā, Latvijā vērojama ANO Vispārējā cilvēka tiesību deklarācijā (VCTD) nostiprināto cilvēka pamattiesību uz dzīvību, darbu, taisnīgu darba algu, cilvēka pamatvajadzībām atbilstošu sociālo nodrošinājumu, veselības aprūpi, izglītību un kultūras vajadzībām ilgstoša un masveidīga neievērošana. Varam runāt arī par mērķtiecīgu genocīdu, jo pēc 1948. gada "Konvencijas par genocīda nozieguma novēršanu un sodāmību", genocīds ir ne tikai kādas cilvēku grupas vai tautas fiziska iznīcināšana, bet arī tādu dzīves apstākļu radīšana, kas vērsti uz tās pilnīgu vai daļēju iznīcināšanu, garīgu kropļošanu vai dzimstības apturēšanu." Latvija pēc *Encarta Encyclopedia 2000* datiem, ir visstraujāk izmirstošā valsts pasaulē. T. s., tirgus reformu gados, ja salīdzina mirušo un dzimušo skaitu, Latvija ir zaudējusi vismaz 120 tūkstošus iedzīvotāju, kas ir salīdzināms ar mūsu zaudējumiem II pasaules karā un Staļina represijās.

Aplamajai valsts politikai (jau minētajām reformām) un cilvēka pamattiesību neievērošanai ir arī citas postošas un kroplīgas sekas: izirst ģimenes, pagrimst sabiedrības morāle, radusies plaša un organizēta noziedzība, pieaug sabiedrības atkarība no alkohola, narkotikām un citiem surogātiem, kuplas ģimenes ar bērniem tiek masveidīgi izliktas no dzīvokļiem bez citas dzīves vietas ierādīšanas, kļainošana, ielu bērni, ubagošana, masveida skolas neapmeklēšana, vergu darbs, tirdzniecība ar savu miesu un intelektu, dažāda veida prostitūcija, bērnu un sievietes tirdzniecība, masveida saslimšana ar citos apstākļos novērtām slimībām, kā arī hroniskām slimībām, organisma imūnās sistēmas noārdīšana, garīgās slimības, totalitāras sekas, politiskais ekstrēmisms, bērnu adoptācija uz ārzemēm, vardarbība sadzīvē, perversu attiecību veidošanās starp cilvēkiem, t. sk., pret dabiskas seksuālās attiecības un tml.. Rīgā, gluži kā Krievijā pēc II pasaules kara, ir atvērtas, t. s., korekcijas klases, kurās dažāda vecuma kļaiņojošie bērni apgūst lasītprasmi un saņem normālas pusdienas. Atkārtoju, ka tās ir tikai sekas, kas izriet no aplamas valsts politikas un cilvēktiesību neievērošanas. Saprātīgi cilvēki jau sen sapratuši, ka cīņa ar sekām ir visai neauglīga, kamēr netiek novērsti šo seku dziļākie cēloņi.

Kas Latvijā tiek darīts, lai labotu aplamo valsts politiku un novērstu cilvēka pamattiesību hronisku un masveida pārkāpumus, kam tas būtu jādara?

Vispirms, protams, atbildība par pastāvošo kārtību jāuzņemas sabiedrībai kopumā, taču to grūti izdarīt juku laikos, kad sabiedrība ir sašķelta, kad sajukusi morālo vērtību sistēma, zudusi skaidra izpratne un orientieri. Mums ir vēlēta Saeima un valdība, kas pievienojusies neskaitāmām starptautiskām konvencijām un pieņēmusi likumus, kas atbilst cilvēka tiesību normām, bet pati šos likumus neievēro, parasti aizbildinoties ar līdzekļu trūkumu. Bet no kā tie līdzekļi radīsies, ja valdība arvien nav izstrādājusi valsts attīstības stratēģiju, ja pati valdība likvidē vai pārdo mūsu uzņēmumus, likvidē darba vietas un veselības tautsaimniecības nozares, nepārtraukti samazina budžeta izdevumus cilvēku izdzīvošanai svarīgajām nozarēm, palielina nodokļus un nodevas, ievieš arvien jaunus maksas pakalpojumus un tml.? Valdība pat nedomā pārskatīt re-

formu kursa atbilstību sabiedrības vitālajām vajadzībām, bet ar tiri boļševistisku degsmi sola tās pašas reformas turpināt, padziļināt, paātrināt un tml.. Valdība jau sen atteikusies no atbildības par vispārējo sabiedrības labklājību. Pamatots būtu jautājums, kāpēc tāda valdība vispār vajadzīga, kāpēc sabiedrībai tā jāuztur? Valdības runas viri mums apgalvo, ka tādā veidā mēs ejot uz Eiropu. Par to gan būtu jāšaubās, visdrīzāk mēs ejam tieši uz eļļu un pazušānu, un drīz būs gala punkts.

Latvijā netrūkst nevalstisko organizāciju, kas par savu mērķi pasludinājušas cilvēka tiesību ievērošanas nodrošināšanu. Nezinu, vai tur vainojams pārsvarā no ārvalstīm saņemtais finansējums, kas dažiem sagādājis visai ienesīgu biznesu, bet šo organizāciju darbi deklarētajiem mērķiem neatbilst. Piemēram, bērnu tiesību jomā, konkrēti par tiesībām bērnu adoptēt uz ārvalstīm, aktīvi darbojas Apvienoto nāciju Latvijas asociācija, kas bez kāda pamata savā nosaukumā izmanto ANO līdzīgu simboliku un ko vada Eižens Āriņš un viņa bijusē sieva Mirta Jansone, kuņģis es no grupas "Helsinki-86" laikiem pazīstu kā visai odiozas personas. Viņi demagoģiski cīnās par bērnu tiesībām iegūt "laimīgu bērnību" ārvalstīs, bet neko nedara, lai šiem bērniem nodrošinātu laimīgu bērnību viņu dzimtenē.

Lai gan tā ir tikai donchitiska cinišanās ar sekām, reālu palīdzību no dzīves izstumtajiem savu iespēju robežās sniedz tādas pašvaldību finansētas iestādes, kā sociālie dienesti, bāriņtiesas, sociālie paidagogi skolās, policija, tiesa u. c.. Ja runājam par Rīgu un bērniem, visas šīs iestādes pārrauga un uzskaitē ņemtus gadījumus līdz galam noved Rīgas Bērnu tiesību aizsardzības centrs (RBAC). Tur katrs bērns vai tā vecāki var bez maksas saņemt psihologa, sociālā paidagoga un jurista palīdzību, ievērojot konfidencialitāti, uzticēt informāciju par citu iestāžu vai amatpersonu nekorektu rīcību, kriminālu darbību no citu personu puses u. tml. Visu diennakti darbojas RBAC Uzticības tālrunis. Izmisušam, depresijas nomāktam un par savām tiesībām neinformētam cilvēkam šāda palīdzība var nozīmēt izvēli starp dzīvību un nāvi. RBAC veic plašu izglītošanas darbu, kā iesācis bērnu pašorganizēšanās kustību, kas izpaužas kā bērnu tiesību aizsardzības komisijas skolās, bērnu un jauniešu organizācija "Lielā serde", kā arī tādi pasākumi, kā konkurss "Bērns palīdz bērnu, bērns aizsargā bērnu." RBAC aktīvi piedalās likumu izstrādē, kas tiek iesniegti Saeimai. Pašlaik tiek gatavots ierosinājums Saeimai par bērnu adoptācijas aizliegšanu uz tām valstīm, ar kurām nav noslēgts līgums par adoptēto bērnu stāvokļa savstarpēju kontroli. RBAC un personīgi tā direktors, Rīgas domes deputāts Jānis Gulbis nemitīgi cenšas pievērst sabiedrības un valdības uzmanību bērnu tiesību pārkāpumiem Latvijā. Kā liecina vairākas kampaņas, kas plaši atspoguļotas presē, zināmiem spēkiem šāda darbība gaužām nepatīk. Diemžēl, mūsu prese, it sevišķi laikrakstam "Diena", ir izstrādājies ieradums informāciju pasniegt pavirši, sagrozīti vai pat kļāji tendenciozi un melīgi. Vairāki žurnālisti, ja viņus tā var saukt, iemācījušies "cept" sensācijas, neizejot no sava kabinetā. Ja šādas sensācijas neatbilst īstenībai, tad, viņuprāt, vainīga ir īstenība.

Tomēr par cilvēku tiesību ievērošanu visaugstākajā valsts politikas līmenī būtu jā rūpējas par nodokļu maksātāju naudu uzturētajām Olafa Brūveņa vadītajam Valsts Cilvēktiesību birojam (VCB). Vai mēs esam dzirdējuši, ka VCB konsekvēnti protestētu, piemēram, pret daudzbērnu ģimeņu izlikšanu no dzīvokļiem, kas notiek, pārkāpjot gan Latvijas likumus, gan ratificētās starptautiskās konvencijas? Vai Oļfs Brūveris ir iesniedzis valdībai savus priekšlikumus masveida cilvēktiesību pārkāpumu novēršanai? Vismaz man nekas par tādām Brūveņa iniciatīvām nav zi-

nāms. Pirmo reizi VCB sabiedrības uzmanību pievērta ar budžeta līdzekļu nelikumīgu izšķērdēšanu. Pirmā lielākā Brūvera iniciatīva bija likumprojeta par homoseksualistu laulībām iesniegšana Saeimai un tā publiska aizstāvēšana. Pēc Brūvera domām, acimredzot, tā ir svarīgākā problēma valsti ar masveida cilvēktiesību pārkāpumiem.

Otru reizi Brūveris plašāku sabiedrības uzmanību pievērta ar oficiālu vēstuli Zviedrijas vēstniecībai, kas bija balstīta uz acim redzami sensacionālas un neticamas publikācijas laikrakstā "Čas". 14. jūnijā tas publicēja rakstu, kas bija tapis pēc 2 žurnālistu intervijas ar RBTAC direktoru J. Gulbi. Runa bija par Latvijas bērnu adopciju uz ārzemēm un ar to saistītajām starpnieku aktivitātēm. Publikācija veidota tā, ka grūti atšķirt, ko teicis J. Gulbis, ko žurnālisti uzzinājuši internetā un kas ir tikai publicistiski paņēmieni lasītāju uzmanības pievēršanai. Starp citu, ielikta arī it kā Gulbja teiktā fraze (citāts), kurā apgalvotas ziņošam cilvēkam neticamas lietas: it kā Zviedrijā bijusi RBTAC inspekcija, kas atklājusi, ka 60% gadījumu zviedru ģimenes seksuāli izmanto no Latvijas adoptētos bērnus. Tāda inspekcija nav iespējama kaut vai tāpēc, ka ar Zviedriju nav noslēgts līgums par savstarpēju adoptēto bērnu stāvokļa kontroli un adoptēto bērnu dzīves vieta ir adopcijas noslēpums. To labi zina arī Olafs Brūveris, kas ilgu laiku dzīvojis Rietumos. Galu galā viņš varēja piezvanīt laikrakstam "Čas" vai Jānim Gulbim un noskaidrot, vai publicētais patiešām atbilst patiesībai. Bet nē - Brūveris jau nākamajā dienā iesniedza oficiālu vēstuli Zviedrijas vēstniecībai, izraisot starptautisku skandālu, kas vēl nav beidzies. "Čas" savu dezinformāciju atsauc 28. jūnijā, pats Gulbis presi par to informēja 20. jūnija paziņojumos ziņu aģentūrām LETA un BNS, kā arī Rīgas domes 21. jūnija preses konferencē, laikraksts "Čas" par dezinformāciju tika informēts vēl agrāk. Tas tomēr netraucēja laikraksta "Diena" komentētājam A. Rodinam vēl 27. jūnijā (komentāra nosaukums "Diagnoze:Gulbis") tiksmīnāties par "Čas" dezinformāciju kā patiesu notikumu.

Bezgala interesanti ir dezinformācijas izplatīšanas ceļi un dezinformācijas izmantošanas paņēmieni cilvēku vajāšanai. Saiemas pedofilijas izmeklēšanas komisijas darbības laikā RBTAC direktors Gulbis sensāciju kārājiem žurnālistiem, kas viņam nelika mieru, atzina, ka RBTAC darbinieku veiktā patauja liecina par bērnu seksuālu izmantošanu kādā no internātskolām. Protams, netika nosaukti ne bērnu vārdi, ne internātskolas nosaukums, jo tā ir konfidenciāla informācija, kas tika iesniegta tikai Saeimas izmeklēšanas komisijai. No komisijas informāciju ieguva Ģenerālprokuratūra. Tolaik prese Gulbi apvainoja par konkrētas informācijas nesniegšanu. Beidzot internātskolas nosaukumu žurnālisti uzzināja no Ģenerālprokuratūras darbinieka Jāņa Drobiševska. J. Gulbis Drobiševska nekorekto rīcību nosodīja. Tas tomēr netraucēja žurnālistiem rakstīt, ka tieši J. Gulbis viņiem stāstījis par bērnu seksuālu izmantošanu Rīgas 1. internātskolā. No šīs dezinformācijas ir izaudzis neticami plašs skandāls, kurā jau iesaistīts gan Rīgas mērs, gan pat Valsts prezidente.

Šā gada 11. februārī no agra rīta RBTAC ieradās 15 izmisuši 1. Internātskolas audzēkņi. Viņi iesniedza sūdzību par skolas vecāko pasniedzēju Vladimīru Stepanovu un Jakaterīnu Kolobovu, kas visādi terorizē bērnus: tos pazemo, sit, žņaudz un ceļ aiz dzimumorgāniem, atstāj bez ēšanas, liek bez maksas strādāt sētnieka darbu, ievieš skolā ārpus reglamenta attiecības (t. s., ģedovščinu), draud izdzīt un izdzen no kopmitnēm un tml.. Mutiski vairāku RBTAC darbinieku klātbūtnē bērni informēja arī par viņu seksuālu izmantošanu. RBTAC savu pilnvaru robežās sāka aktīvi rīkoties: pārbaudīt sūdzības atbilstību faktiem, iesaistot arī Skolu valdes pārstāvjus. Uzzinājis par

bērnu sūdzību, vecākais pasniedzējs izvērta pret bērniem vēl brutālāku terroru un piespieda tos (arī minētos 15 bērnus) parakstīt pretēja rakstura vēstuli, kurā Stepanovs un skolas direktors Igors Ķīsis ir visādi slavīnāts un aizstāvēts. Tomēr RBTAC kopā ar Skolu valdes, Rīgas bāriņtiesas, kārtības policijas un domes Labklājības departamenta pārstāvjiem veica kompleksu 1. internātskolas darbības pārbaudi un atrada neparasti daudz pārkāpumu un nelikumību. Starp citu, atklājās arī fakts, ka Stepanovs, kas valsts valodu nesaprot un principiāli nelieto, ir nelikumīgi ieguvis Valsts valodas prasmes apliecību, lai gan tas nav lielākais viņa trūkums. Pārbaudes rezultātā Stepanovs bija spiests atstāt vecākā audzinātāja amatu un arī direktors I. Ķīsis iesniedza atlūgumu par aiziešanu no darba ar 1. jūliju.

Ar to šī slikti smakojošā epopeja tikai sākās. Lai gan atbrīvots no darba, Stepanovs arvien turpina darboties 1. internātskolā un terorizēt bērnus. Ģenerālprokuratūra, kā jau tas līdzīgos gadījumos ierasts, pierādījumus par bērnu seksuālu izmantošanu 1. internātskolā neatrada, lai gan atzina, ka bērni tiek fiziski iespaidoti un sisti. Par to 2. jūnijā sensacionālā tonī steidza pavēstīt laikraksts "Čas", protams, neaizmirstot kārtējo reizi atkārtot ierasto dezinformāciju par to, ka J. Gulbis esot paziņojis par bērnu seksuālo izmantošanu 1. internātskolā. Šīs informācijas patieso vērtību un ticamību raksturo kaut vai fakts, ka publikācijā Gulbim pielikts vārds "Māris". Un teikumā figurē krievu vārds "jakobi". Tas tomēr neliedza no darba atbrīvotajam Vladimīram Stepanovam sagatavot 15 internātskolas audzēkņu parakstītu vēstuli Rīgas jaunajam mēram Andrim Ārgalim, kurā bērni, atsaucoties uz publikāciju 2. jūnija "Čas", apvaino Māri Gulbi (nevis reālo Jāni Gulbi), ka tas ir viņus laikrakstā "Čas" apmelojis, sabiedrības priekšā laupījis viņiem godu un cieņu, piekarinot tiem seksuāli izmantotu bērnu neslavu un tml.. Bērnu vēstulē no "Čas" citēta fraze "vakar par to pastāstīja", kas publikācijā attiecas nevis uz "Māri Gulbi", bet gan uz Ģenerālprokuratūras pārstāvi Jāni Droviševski. Vārdu sakot - pilnīgs murgs. Savas intereses pārstāvēt bērni vēstulē uztic V. Stepanovam. Rīgas mērs saņem arī paša Stepanova vēstuli, ko tas parakstījis kā bērnu pilnvarotais aizstāvis, nevis amatpersona. Šajā vēstulē Rīgas mērs tiek aicināts izvērtēt J. Gulbja atbilstību ieņemajam amatam. Vairāki laikraksti informēja sabiedrību par bērnu vēstuli mēram, atsaucoties uz anonīmu aģentūras LETA avotu. "Dienas" žurnāliste Gunita Nagle pat uzrakstījusi, ka Gulbis runājis "par bērnu seksuālu izmantošanu Rīgas skolās" (tātad vairākās skolās). A. Rodins atkārtoti vairākus gadus veco un sen jau atspēkoto dezinformāciju par J. Gulbja "fizisku konfrontāciju ar savu vietnieci". Smadzeņu skalošanas meistara Streipa audzēknis Rodins, nemaz neslēpjot situācijas absurdumu, pārgudri un ciniski aicina Gulbi sūdzēt tiesā "sliktos žurnālistus", kas viņa mutē ielikuši vārdus, kurus viņš nav teicis. Tātad, lai RBTAC visu savu enerģiju, kas nepieciešama bērnu tiesību aizsardzībai, izšķiež nebeidzamās tiesas prāvās pret bezatbildīgiem kabinetu žurnālistiem vai pasūtītāja rakstu fabricētājiem. Tad gan bērnu tirdzniecības un izmantošanas mafija varēs atviegloti uzelpot.

Par "Diena" atbilstību ētiski atbildīgas žurnālistikas standartiem jau sen neklājas pat runāt. "Diena" klaji un ciniski pārstāv ārvalstu, Šķeles grupējuma un, iespējams, arī bērnu tirdzniecības grupējumu intereses. "Diena" ir aizsūtītas neskaitāmas RBTAC vēstules, protesti, paskaidrojumi un pat policijas slēdzieni, bet tie netiek ne publicēti, ne minēti - "Diena" turpina tirāžēt melus. Tā jau ir savdabīga prostitūcija, nevis žurnālistika. Varbūt tā nav nejaušība, ka "Dienā", savulaik, ērti jutās un strādāja pašlaik

arestētais pedofils Vilnis Vorslavs. Arī par šā savā bijušā darbinieka "sekša varoņdarbiem" "Diena" savus lasītājus neinformē - tāds tādām acis neknābs.

Pēc tādas informatīvas apstrādes chaotiski un gaužām necili sāka darboties miegainais Rīgas domes birokrātiskais aparāts, ko labi simbolizē Izglītības, jaunatnes un sporta lietu komitejas priekšsēdētājs Juris Miķelsons. Lai gan komitejā šī lieta vēl nav izskatīta, Miķelsons jau paguvis sagatavot vairākas oficiālas vēstules, kuŗās saputroti visi fakti. Tā no darba atlaistais Vladimirs Stepanovs ir dēvēts pat par 1. internātskolas direktora vietnieku. Rīgas mēra parakstīšanai Miķelsons sagatavojis vēstuli, kuŗā Stepanovs arvien tiek dēvēts par 1. internātskolas darbinieku un tiek aicināts arī turpmāk ar saviem priekšlikumiem piedalīties internātskolas darba uzlabošanā. Bez komitejas slēdziena Jāņa Gulbja rīcība vēstulē atzīta par nekorektu. Tas liecina par to, cik tālu no realitātes ir atrāvis Juris Miķelsons, par viņam uzticēto jomu Miķelsons spriež pēc laikrakstu publikācijām. Jādōmā, ka šai epopejai, kas balstīta uz tikai bezatbildīgu publikāciju laikrakstā "Čas", vēl būs vētrains turpinājums.

Bet kāds tad ir šis absurdās rosības reālais rezultāts? Bērnu prostitūcija Latvijā ir neapgāzams fakts. Bērnu tirdzniecība, arī caur adopcijas mehānismu, Latvijā ir neapgāzams fakts (ne jau tāpat vien internetā jau gadiem tiek turētas elektroniskās lapas ar bērnu piedāvājumiem un cenām). Bērnu izlikšana no dzīvokļiem bez citas apdzīvojamās platības ierādišanas ir neapgāzams fakts, par ko liecina simtiem tiesas spriedumu. Bērnu seksuālā izmantošana Latvijā ir neapgāzams fakts (reklāmas internētā, firma "Logos", Viļņa Vorslava reklāmprodukcija, reklāmai domātās video filmas Skandināvijas valstīs un citur, apcietinātie un notiesātie pedofili u. c.). Pret masveida cilvēktiesību pārkāpumiem Latvijā necinās ne Valsts cilvēktiesību birojs, ne, t. s., demokrātiskā prese, bet visaptveroša cīņa notiek pret vienīgo institūciju (RBTAC) un tās vadītāju, kas šajos neapskaužamajos apstākļos vismaz kaut ko mēģina vērst par labu.

Draugi, atjēgsimies un padomāsim, ko mēs darām?! Vēsture ir vairākkārt pierādījusi dzelzaino likumsakarību: ja sabiedrība pieļauj ļaunumu pret dažiem saviem locekļiem, tad agrāk vai vēlāk ļaunums nenovēršami pārņem visu sabiedrību. Ja šis process turpināsies tajā pašā virzienā, no nelaimes nebūs pasargāts neviens, arī tie, kas viņiem vien zināmu iemeslu dēļ sākuši apkaunojošo melu kampaņu pret RBTAC un tās vadītāju Jāni Gulbi. □

Jānis Kučinskis,

Jēkabpīlī

@@@@@

BEZ GODA PRĀTA GAISMĀ IZIET NEVAR

Saziņas līdzekļi vēsta - komunistiskā terora upuŗu pieminēklis ir pabeigts. Nu gandarijums vajadzētu būt ne tikai Rīgas domei un pieminēkļa autoram, bet arī sabiedrības lielākajai daļai un, pirmām kārtām, represētājiem. Avīzēs, maketā un televīzijā redzētais darbs nerada tās izjūtas, ko piedzīvojām, kad strīdos beidzot ir piedzimusi patiesība un nonākts pie atziņām, kuŗas, materializējoties mākslas tēlos, vieno pat cilvēkus ar atšķirīgām pieredzēm un gaumēm.

Meklējot apzīmējumu tam, kas paceļ pāri politiskajam kaislībām, tēlniecības skolām un laikmeta griežiem, piemēram, Brīvības pieminēkli, prātā nāk vārds - cildenums. Ir ieraudzīts, kādēļ bija jāpiedzīvo sāpes un zaudējumi. Ir uzkāpts kalnā, no kuŗa paveras skats uz plašu apkārtni. Apņem miers, tajā gan smeldze, gan lepnums. Stāvot lielu darbu priekšā, mūsos norimst sikais un viendienīgais. Cik likumots un slidens izrādījies visai sabiedrībai ceļš uz mo-

rālo attīrīšanas, tikpat mokoši tapis arī šis darbs, jo tā autori, paši to varbūt nemaz neapzinoties, ir kļuvuši par ierēdņu un politiķu ķīlniekiem. Ap pieminēkli jau no sākta gala ir vējojušas ambīcijas un politiskas kaislības. Tēlniekam Paulam Jaunzemam nācās strādāt ārkārtīgi nelabvēlīgā gaisotnē. Un traģiskākais tas, ka, darot darbu pēc savas pārlicības un izjūtas, autors ir nonācis neapskaužamā situācijā, - tie, kam šis darbs ir veltīts, to nepieņem.

Kādēļ tik daudzi saka: "Tas nav tas, ko mēs gaidījām?" Iespējams tādēļ, ka darbs pauž šī gadsimta vienu parādību - nepieredzētu cilvēka un cilvēcības iznīcināšanu. Otra - tā, ka cilvēks ir nesalauzams ticībā, cerībā un mīlestībā, paliek nepateikta. Bet tieši šī otrā ir dzīvības virzītāja, bez tās mūsu upuŗi un pūliņi zaudē jēgu. Nav no svara, vai pieminēklis ir populēts vai tiši saskrāmbāts, izšķirošais ir tas, kā tas runā par cilvēka un tautas gājumu. Dzīve rāda, ka visātrāk salūst tie, kas paliek ieslēgušies savā izmisumā kā čaulā.

Pie Brīvības pieminēkļa un uz Brāļu kapiem mēs ejam ne jau tikai nolikt ziedus. Tur mēs smeļamies spēku, ko pieminēkļa radīšanas stundās Dievs tik bagātīgi ielicis tēlnieka Kārļa Zāles rokās. Genocīda upuŗu pieminēkļa tapšanas laikā autoram blakus stāvēja vienu neapmierinātība un otru mudinājumi: "Ātrāk, ātrāk!" Darbs tiešām ir tapis isā laikā. Skumji, ka radošu cilvēku darbu nosaka amatvīri. Filozofiskā vispārinājuma ceļš ir daudz gaŗāks par ierēdņu nosprausto. Kādu parādību vispārinot, mēs to aplūkojam no viaugstākā skatu punkta un tad bez pagātnes un tagadnes ieraugam arī trešo laiku - nākotni. Kā vārdā tad ir nesti upuŗi? Atbildes nav. Esam noguruši ne tik daudz no pašreizējām grūtībām, cik no tā, ka uz būtiskajiem dzīves jautājumiem nesaņemam atbildi.

Darbs ir padarīts. Nav jēgas meklēt to, kā tajā nav. Ko tālāk? Jautājums par pieminēkli tomēr nav atrisināts. Tika skandināts, ka pieminēkli atklās 14. jūnijā. Izrādās, nav vienprātības par tā vietu un paredzams jauns riņķa dancis. Starp citu, no televīzijā redzētā radās iespaids, ka laba vieta ir tā, kur akmens tēli atrodas pašreiz. Iespējams, Latvijā ir vietas, kuŗas gaidīt gaida tieši šo darbu. Nupat parādījās ziņa, ka Ventspils rajona Puzes apgastā 14. jūnijā atklāja piemiņas zīmi, kuŗas autore ir 8. klases skolniece Sandra Sileviča. Šī zīme aicina nepalikt pie drupām, bet celt sevi un valsti, jo viena sagrautās ēkas siena ir saglabājusies un katrs var atjaunošanas darbu turpināt. Neierobežosim sevi ar domu, ka P. Jaunzema darbs ir vienīgais risinājums. Varbūt pēc kāda laika parādīsies darbs, kuŗa priekšā apklusis visi strīdi.

Pieminēklis represētājiem ir saistīts ar Okupācijas mūzeju, kuŗa darbs ir veltīts piemiņai, patiesībai un apskaidrībai. Mūzeja ēkas turpmākais liktenis arī ir atkarīgs no Rīgas domes lēmumiem. Ap ēku, pareizāk, šo vietu, jau vairākus gadus snīkstās uzņēmīgu ļaužu rokas. Jau ir sakrājies milzums mūzeja ēkai veltītu publikāciju. Tās vajadzētu izdot grāmatā, tad kļūtu redzams, ar kādām metodēm un neatlaidību par savu mērķu sasniegšanu cinas mūsu laiku ierēdņi. Vecrīgu vieglāk dalīt, kamēr tā nav pārskatāma. Vieniem šī vieta Vecrīgā ir dārga ar to, cik no tās varēs izsūknēt latu. Par to, cik pašreizējiem varas vīriem rūp Vecrīgas izskats, liecina viņu pieņemtie lēmumi.

"Jāatzīst, ka pēdējo desmit gadu laikā viss, kas saistīts ar Rātslaukumu, notiek ne tik vien bez plāna, bet arī pilnīgi bez kādas metodes," saka archieks Juris Poga. Arī tā ir metode - strādāt bez metodes. Vēl daži no sabiedrībā zināmu cilvēku mutes nākuši izteikumi. Rīgas pilsētas galva Andris Ārgalis: "Okupācijas mūzejs tā šķībi stāv... Starp Melngalvju namu ir starpa, un, tā kā tuvumā nav sabiedriskās tualetes, absolūti var no vēja paslēpties un čurāt (www.delfi.lv)."

Latviešu un pasaules mūzikas uz 21. gadsimta
sliedzņa.

No 9. - 17. jūlijam, Ogrē norisinājās IV starptautiskā latviešu jauno mūziķu radošā nometne - meistarkursi. Kuŗu pirmsākumi meklējami Kanadas latviešu mūzikas nometņu tradīcijās. Interesi par pasākumu izrādīja arī Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga un vairākas Latvijas kultūrvīdē nozīmīgas personas, apmeklējot nometnes atklāšanas vakaru.

Šogad vienkopus bija pulcējušies mūzicēt- un zinātgrīboši jaunieši no mūzikas koledžām, Mūzikas akadēmijas, Pedagoģijas un izglītības vadības augstsskolas, viņu vidū arī trimdas latviešu atvases un skolotājas - kopskaitā 97 dalībnieki. Salīdzinot ar iepriekšējam nometnēm, gadu skaita ziņā dalībnieki vidēji bija daudz jaunāki. Diezgan maz studentu bija no Mūzikas akadēmijas, toties no E. Dārziņa mūzikas skolas jo sevišķi kupls audzēkņu pulks. Zināmā mērā arī kopējo lekciju saturs viarāk bija orientēts uz koledžu audzēkņiem, mazāk uz augstskolu studentiem.

Arī šoreiz, tāpat kā citus gadus, nometnes norise bija ļoti dinamizēta, daudzveidīgām programmām piesātināta - no rīta kopīga lekcija, pēc tam meistarklases, semināri, mēģinājumi un vakarā *dzīvais* koncerts. Lekcijas un koncertprogrammas bija pakārtotas šā gada nometnes centrālajai temai *Latviešu un pasaules mūzika, ieejot 21. gadsimtā*. Ikvienam nometnes dalībniekam bija pieejams plašs jaunāko kompaktdisku klāsts, pēc vakara koncerta nereti tika rādītas videofilmas par pasaules atskaņotājmākslas zvaigzņiem. Meistarklase sniedza gan Mūzikas akadēmijas mācībaspēki, gan arī trimdas latviešu atskaņotājmākslinieki (pianisti Artūrs Ozoliņš un Uga Grants, vijolniece Rasma Lielmane, dziedātājs Pauls Berkolds un citi) - kopumā ņemot, dažādu instrumentu spēles meistari, vokālās mākslas pārstāvji un komponisti. Dejojāja Vija Vētra pasniedza klasiskās, modernās un indiešu dejas pamatus. Viens no šā gada jaunievedumiem bija pedagoģiski metodisko lekciju cikls, kuŗā savas zināšanas varēja papildināt jebkuŗas specialitātes pārstāvis. Meistarklases vadīja arī daži ārzemju viesi. Ar jaunajiem vijolniekiem strādāja Ž. Sibeliusa Helsinku Mūzikas akadēmijas profesors Pāvō Pohjola, ar vokālistiem - džeza dziedātāja Džaneta Lavsonne. Krievu izcelsmes amerikāņu komponists Antons Rovners lasīja lekcijas kompozīcijas klasē, bet lietuviešu pianists Sigīts Gedraitis pasniedz džeza improvizācijas pamatus.

No kopīgām lekcijām vislielāko atzinību guva nometnes direktores Ingridas Gūtbergas vārdiem runājot, "ērgļu labā gara" Tālivalža Dekšņa stāstījums par ērgļu vēsturi, pasaules un Latvijas lielākajām ērgļēm, kā arī Vijas Virfmanes lekcija *Austrumu un Rietumu kultūru tikšanās*, kuŗā filozofe ļoti saistošā un asprātīgā veidā runāja par "aukstās" un "karstās" civilizācijas īpatnībām un to sadursmi. Uz to, cik daudz vēl neapzinātu latviešu mūzikas vērtību partitūru veidolā glabājas Biezaiša mūzikas krātuvē, klātesošo uzmanību vērsa Margarita Biezaitē un viens no latviešu mūzikas aktīvākajiem propagandētājiem - koncertmeistrs Ventis Zilberts. Asprātīgs šķīta Imanta Mežaraupa Mežaraupa lekcijas par 20. gadsimtu mūziku sākums, kad komponists, imitējot Dž. Keidža klusumam vel-

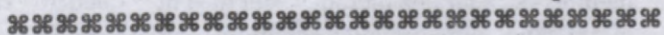
Jaunuzceltais Melngalvju nams Vecrīgā

Inguna Ebela: "Man no šīs mājas nāk vēmiens jau no laika gala (*Jaunā Avīze*)."

Mūzeja ēka, izrādās, ir spēcīgs kairinātājs. Tagad, kad par to savas domas ir pauduši arhitekti, vēsturnieki, zinātnieki un represētie, dome sadomājusi rikot ridzinieku aptauju. Ko viņiem jautās, netiek izpausts, jo tas, lūk, traucēšot darbu. Rīga nav visa Latvija. Ja jau aptaujā, tad visas valsts pilsoņus. Otrkārt, ir sajaukta lietu kārtība - ar aptauju bija jāsak, nevis jābeidz. Līdzīgi kā bērnu rotaļā "silts, silts, vēl siltāks..." tā pietuvojoties jautājuma būtībai. "Savādi gan," saka cilvēki no malas, nolūkodamies šajās ačgārnībās. Savukārt, mūzejā strādājošos nenoteiktais stāvoklis, amatviru bezatbildīgie spriedelējumi un jautājuma tiša sarežģīšana pakļauj sava veida psiholoģiskam teroram.

Nenoteiktā situācija ar pieminēti, mūzeja ēkas nākotni un nu arī ar ideju uz Rīgas nocietinājumiem būvēt autostāvietu rāda, ka sabiedrība un valsts iet cauri kādam tunelī, kuŗā te vienā, te otrā pusē atspīd gaismā. Bet tur nav izejas. Tur tumsā spīd plēsoņu acis. To var saukt arī par mežonīgo kapitālismu un par pārbaudi ikviena goda prātam. Patiešām, bez goda prāta gaismā iziet nevar. Var tikai maldīties pašu radītajās tumsā. □

Anda Līce,
publiciste

Laipni lūdzam līdzstrādniekus nekavēties ar savu materiālu iesūtīšanu. Tas mums ļoti palīdz katra jaunā numura iekārtošanā un izdošanā. Sakām iepriekšēju paldies par atsaucību!

Nometnes dalībnieku un paaugurogu kopbilde pie Ogres mūzikas skolas.
Foto Kārlis Zariņš

No kreisās: nometnes direktore Dr. Ingrida Gūtberga, Ogres mūzikas skolas direktors Guntis Pļavnieks, nometnes mākslinieciskā vadītāja komp. Dace Aperāne.

Foto Māris Bartulāns

saistīja klavieru duets Antra un Normunds Viksnes, piedāvājot klausītājiem mūsdienu latviešu mūziku. Latviešu laikmetīgās mūzikas opusi skanēja arī meistarkursu dalībnieku koncertos. To vidū bija nometnes dalībnieku skaņdarbi. Kompozīciju konkursā 1. vietu ieguva Latvijas Mūzikas akadēmijas studenta Ērika Ešenvalda cikls *Iespaidi Saremā* klarnetei un čellam. Savukārt, A. Jēruma stipendija tika piešķirta komponistam Jānim Petraškēvicam. Nometnes dalībniekiem bija vienreizēja iespēja video ierakstā iepazīties ar Pēteru Vaska 4. stīgu kvarteru, ko Parīzē pirmatskaņoja Kronos kvartets.

Duo pianisti Antra un Normunds Viksnes koncertā Anitas Miezes skatījumā

Ar nometnes avīzes redaktora Mārtiņa Stauvera gādību iznāca divi avīžu numuri. Tos veidoja paši nometnotāji, iesniedzot rakstīņus par nometnē gūtajiem iespaidiem.

Nometnē virmoja doma, ka latviešu mūzika ir spējīga konkurēt lielajā pasaules mūzikas tirgū. Vislielākās cerības saistās ar jauno atskaņotājmākslinieku un komponistu paaudzi, kuŗu pārstāvēja nometnes dalībnieki. Kāda būs latviešu mūzika 21. gadsimta pirmajā pusē, atkarīgs tieši no viņiem. □

Mārīte Dombrovska,
nometnes dalībniece

@ Nometnes laikā notika izbraukums uz Madlienu. Braucēju bija 2 pilni autobusi. Mūzikas skolā palika tikai tie, kam vingrināšanās bija vēl svarīgāka. Madlienā notika ērģelnieka T. Dekšņa lekcija un pastaigā pa to izbraukuma dalībniekus vadīja vēsturnieks Olgerts Praličs, pastāsti

dams par vietējo luterāņu baznīcu, kultūras centru, krogiem un kapos guldītiem ievērojamiem latviešiem.

@ Īpašā lekcijā slavenais mežraga pūtējs Arvids Klišāns stāstīja par sevi un to, kā gatavoties koncertam. Tas bija stāsts pats par sevi.

@ Nometnes avīzes 2. numurā bija 2 lpp. ar melni baltām un 2 lpp. ar krāsainām nometnes fotogrāfa Māra Bartulāna fotogrāfijām. Tās bija labas kvalitātes un par to novilkšanu jāpateicas Ogres rajona pārvaldei, kuŗas rīcībā ir Cannon novilcējs. Šim numuram bija pievienota arī fotogrāfa Kārļa Zariņa nometnes kopbilde, ko redzat 8. lpp. K. Zariņš Latvijā pazīstams ar to, ka uzņem foto uzņēmumus no gaisa, pārvietojoties helikopterī. Tā nu šīs nometnes avīzes izdevums kļuva par patīkamu piemiņu itin visiem dalībniekiem, pādagogiem un nometnes darbiniekiem.

@ Jāpiemin administratores Inta Blūms un Velga Bomika, kas mūzikas nometnei kalpo visus šos daudzus gadus. Tāpat Ogres mūzikas skolas direktors Guntis Pļavnieks, RPIVA mūzikas fakultātes klavieru katedras vadītāja prof. Tamāra Bogdānova, avīzes salicējs Pēteris Justovičs, visu mūzikas atskaņojumu ierakstītājs Andris Balodis un daudzi citi, kas kā čaklas bitītes raudzījās, lai visi darbiņi padotos un nekas netrūktu. Sevišķi visus izlutināja ēdinātājas Ogres 2. vidusskolā. Sirsnīgs paldies itin visiem. Un ne mazāks visiem pādagogiem un nometnes-meistarkursu dalībniekiem, bez kuŗiem šāds pasākums nekas nebūtu.

@ Šāda veida mūzikas nometnes Latvijā vēl nav icdomājamas bez plašākās sabiedrības atbalsta. Šoreiz tas bija sevišķi liels no ārzemēm, sedzot lielāko daļu no kopējā Ls 20.000 budžeta. Jāsaka paldies Latvijas Kapitāla fondam, Latvijas Republikas Kultūras ministrijai, Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku padomei, Rīgas Pādagogijas un izglītības vadības augstskolai, Ogres pilsētas domei, Ogres rajona padomes Kultūras nodaļai, Ogres mūzikas skolai, Kafējnicai "Akolāda", Ogres 2. vidusskolai, Ogres Arodģimnazijai, A/S "Mālkalne", PBLA Kultūras fondam, Latviešu fondam ASV, Latviskā mantojuma fondam Bostonā, Daugavas Vanagiem ASV, Latviešu Kultūras biedrībai "Tilts", Rietumkrasta Dziesmu svētku fondam, ALA Kultūras fondam, Latviešu kuŗu apvienībai ASV, Bostonas trimdas draudzei, Ģenerāļa Kārļa Goppera fondam, Jāņa un Milijas stipendiju fondam, Bitītei Vinklerei-Bluķei; it sevišķi nometnes lielajai labvēlei Brigittai Greenwood, Teksasā, ASV, kas šoreiz bija devusi US \$ 10,000.- lielu ziedojumu (gandrīz trešo daļu no izdevumu kopsomas!). Saimniecības pārvaldei bija izdevies savilkst galus kopā

bez sevišķas palīdzības no rezervēm. Tomēr jāpiezīmē, ka, lai notiktu nakamā nometne, jau tagad ir vajadzīgi līdzekļi priekšdarbu veikšanai, kādēļ vajadzīga līdzšinejo un jaunu atbalstītāju atsaucība. To nometnes vadība pieņems ar lielāko pateicību. Latvijā atbalstu var pieteikt un nodot Velgai Bomikai, Skolu valdes centrā, bet ASV - Daicei Aperānei, Kanadā - Latviešu Jaunatnes Dziesmu svētku padomei, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, Que, Canada H9X 2R2; tel. 514-457-9832; fakss 514-457-3496.

@ Nometnes dalībnieki nosūtīja īpašas pateicības, ierakstot tās īpašā grāmatā nometnes atbalstītājam Brigittai Greenwood, Teksasā, ASV. To vidū bija arī komponista Pēterļa Vaska sveiciens, ko sniedzam oriģinālā, kā tas bija ierakstīts un arī publicēts nometnes avīzē:

Mūsos Greenwood cool mums!
 Palīdzes par visu
 atbalstu Ogres Mūz-
 ikas nometnei!
 Latvijas Mūzikas centrs
 nolūkot atbalstīt Ogres
 Mūzikas skolu
 Te vien būs šī nometne,
 mūzika, ja jauniešiem
 nometnes, dalībniekiem
 mūsos jūtas mūzika,
 arī mūsos prieks
 būs ja spēka kļūstam, mūs
 uzvarēt mūsos nometnes
 dalībniekiem, mūsos jūtam
 uz visiem Latvijas mūsos
 te jūtam!

Pēteris Vasks

@ Nometnes laikā notika īpaša Saruna (rakstiska) ar dalībniekiem un paidagogiem. Tajā dalībnieki atbildēja uz vairākiem jautājumiem un deva savas reportāžas par dažādajiem notikumiem nometnes laikā. Dažas no tām jau tika izmantotas nometnes avīzē. Uz to atsaukušies bija kādi 40 interesenti. Materiāls vēl nav apstrādāts, bet, katrā ziņā, dos vadībai ierosinājumus turpmākā darba kārtošānā.

@ Nākamā - V Mūzikas nometne-meistarkursi Latvijā atkal notiks Ogres Mūzikas skolā, laikā no 8. - 18. jūlijam, 2002. gadā. Jau ir izstrādāta pagaidu programma. Paredzēts nometni paplašināt un tās vajadzībām izmantot arī Ogres 2. vidusskolas telpas.

☒ ☒ ☒ VĒSTULES ☒ ☒ ☒

TIE "BRIESMĪGIE" LATVIEŠI

A. Agris Čikāgā ir nobēdājies, ka krievu kņazs viņam nelabrāt roku devis. Tāpat viņš piemin kādu blaurīgu vācieti, kurš nav viņu pieņēmis darbā. Krievu kņazam kremt, ka ar latviešu strēlnieku palīdzību, uz visiem laikiem, pazaudēts viņa izcilais stāvoklis un viņš ir pat trimdinieks, kā tie "čuknas" latvieši. Un kurš gan nezina vācieša blāusānu, ja vien tam tāpat neblāuj preti. Viņiem savi iebildumi pret mums. Mums arī dibināti, vai nedibināti iebildumi pret krieviem un vāciešiem.

Ko nozīmē šādas, tādas versijas, kurš nogalināja caru un viņa ģimeni? Un ja būtu latvieši? Slavināt nu nevarētu, bet - cik nevainīgus latviešus, cara vārdā, nenogalināja 1906. g. soda ekspidicija!

Par cara ģimenes nogalināšanu Roberts K. Masijs grāmatā "Nikolajs un Aleksandra" (Latviski tulkojuši Arturs un Margrieta Voitkus) raksta tā: "Šai dienā (1918. g. 4. jūlijā) nomainīja Afadejevu un viņa fabrikas strādnieku sardzes vienību. Viņu pienākumus pārņēma klusi, bet prasmīgi strādājoša: "latviešu" grupa. Patiesībā jaunie sargi nebija latvieši, bet nemācītajiem krieviem bija tendence visus ārzemniekus, kas runāja kādā tiem nepazīstamā valodā, apzīmēt par latviešiem. Vismaz pieci bija ungāri, kas cīnījies austrumungāru armijā, bija krituši gūstā un ko čeka bija salīgusi tādu uzdevumu pildīšanā, no kuriem dziļmušie krievi varētu atteikties. Viņu vadonis Jēkabs Jukovskis bija krievs." Tiktāl Roberts K. Masijs.

Patiesību nav jānoliedz, bet puspatiesības, visādas versijas un baumas nebūtu jāpiemin. Neglītumi smird, ja tos atkārtoti rakņā un atkārt. Un atbildēsim paši uz jautājumu: vai, piem., krievi, vācieši u. c. runā par sevi jaunu un par saviem tumšajiem darbiem? Vai mums tas noteikti būtu jādara? Un ja runājam par latviešu sarkaniem strēlniekiem - patik, vai nepatik, bet bez tiem, diezgan droši, ka nebūtu 1918. g. Latvijas valsts. Arī ne Lietuva un Igaunija. Nebūtu arī 1991. gadā ko atjaunot. ☐

I. Zilāns,
Toronto

☒ ☒ ☒ ☒ ☒

MONTREALAS ZIŅOTĀJ!

Vērojot mūsu ikdienu, šad tad rodas nepārvarāma vēlēšanās šo to pateikt.

Māja un apkārtnē, kur es dzīvoju, ir pilnīgi krievu kolonistu pārņemta. Gana vēl sprauņas un luknas sievas no rīta līdz tumsīnai sēd uz soliņa, bezmērķīgi blenž apkārt, medīdāmas sev sarunu temu - gar visu viņā daļa. Kolonistu suņi - to ir daudz - rīta pusēs skraida bez uzpurpiem un nodara savas vajadzības bērnu smilšu kastē. Jaunie čaļi, mātodamies un spļaudami, klimst bezmērķīgi te uz vienu, otru pusi. Naktīs un vēl rītu gaismiņā skan uzdzīvotāju auri, jauno sieviešu spiedzieni, jo pretējā mājā - agrākajās gēvēfņiku (GVF - Civilās aviācijas institūts, kuŗa nosaukumu Rīgā pazina tikai krievu tulkojumā, jo šis institūts strādāja līdz pat šim brīdim arī tikai krievu valodā.) kopmitnēs - ir vairākas diennakts kafejnīcas, pirts un, šķiet, arī meitu mājā, jo te allaž piestāj dārgas biezo automašīnas, pat dažai mūsu policijas mašīnai ieskaitot.

Mūsu mājas pastkastītēs neko vairs nedrīkst likt. Pazūd viss: avīzes, vēstules, Lattelekom rēķini... "Dienas" abonēšanas centra piegādātājs ik rītu pienes avīzes klāt dzīvokli, lai galīgi nezustu gara gaisma un saikne ar civilizāciju.

Tas viss ir tepat. Desmit minūšu braucienā no LU trolejbusā līdz kādreizējam aviācijas institūtam, bijušajam Belaičuka un Bukaškina Interfrontes midzenim, ko vēl pirms dažām nedēļām, demagoģiski blāudams, centās piepaturēt un uzspodrināt sovjetiskās šīs iestādes rektors Geimans.

Ko darīt pensionāram, kam mierīgāka dzīve, nemaz nemēģinot bāzt galvu laukā no dzīvokļa, kur ik reiz jāiet caur skaļi tērgājošu un pētošu krievu sievu stroju?

Sūdzēties par savām cilvēktiesībām? Bet Olafa Brūvera birojs jau tikai strādā ar kolonistu un migrantu sūdzībām. Ne latvieši turp iet, ne latviešos Brūveris klausīsies! Un Nīls Muiznieks, šķiet, atsūtīts no ārzemēm tikai tamdēļ, lai kušinātu un kauninātu latviešus par vēlēšanos justies kā tautai un noteicējiem savā valstī.

Nupat Visvaldis Lācis iedrukājis "Lauku Avizē", ka Valodas likuma nostādnes pēc EDSO prasībām tās bleķis un apmāns vien ir, jo rietumu valstīs - arī tās, kas ir Eiropas savienībā - nemaz neļauj vaļu tādām svešautiešu kultūras anatomijām un valsts valodas nelietošanai pat privātfirmās. Izrādās, ka vecais Briseles Maksis pat to labi zin... nu, bet, ja viņam Maskava palūgusi... Kuņam gan negribas ērtāk dzīvot un priecāties par sava personiskā konta augšanu bankā!

Lācis saka: viss atkarīgs no pašu politiķiem! Bet kur nu! Kā raksta "Vakara Ziņas", tie ir "latvieši pēc svilpiena". Tiem raksturīga īpašība ir nevis patstāvība, domāšana, bet žigla klausīšana uz saimnieka un dusmīga kaimiņa svilpieniem.

Un politiķi, kas sakās "Latvijas (istenis) ceļš" esam, piemēram, Panteļejevs nerok vis savā zemē, bet rok Jeruzālemē! Jā, jā, es nepārteicos. Patiesi rok! Pēti tur citu tautu senās pēdas, kaut gan kārtīgam, savu tautu mīlošam politiķim tas nemaz neienāktu prātā. Tepat pašu Latvijā ir gan pilskalns, gan vēsturiskas vietas. Tikai tas, kas iepazīnis savas zemes vēsturi, vietas, manuprāt, var arī pēc tam rakt citur. Bet, re, avizes aizelsušās vairākas dienas sajūmināti vēsti, ka Panteļejevs, lūk, rok Izraēlā! Bet kad jāizstāv latviešu valoda, jāpasaka stingrs vārds par krievu okupāciju, tad tāds Panteļejevs ir kā slapja vārna!

Tā mums te iet! varētu jau arī vēl rakstīt, bet pietiks. Jo, kā man reiz aizrādīja kāda liela trimdas laikraksta redaktrise, kas pati pirms atmodas devusies uz ārzemēm, "tā rakstīt turpmāk nevarēs... Latvijā ir arī daudz kā laba!"

Jā, bet raksta jau pirmām kārtām par to, kas sāp.

Labi. Šai reizei pietiks!

Ar dzimtenes sveicieniem "Montrealas Ziņotāja" patstāvīgais lasītājs

Gunārs Birkmanis,
Rīgā

QUO VADIS, LATVIJA AMERIKĀ?

Nesenā V. Zariņa LNAK padomes sēdes atreferējumā izceļas pret-runīgas piezīmes par avīzi *Latvija Amerikā*. Izdevums jau saņēmis \$ 10,000 pabalstu no LNAK kases, šogad pieprasījis vēl \$ 5,000 - nopietnas summas. Bet kas par šo afēru isteni zināms?! Turpat nekas.

Skaidrs: avīze piedzīvo finanču un/vai saimniekošanas krīzi. Kādas tai būtu dimensijas? LNAK padomei un biedriem nav lemts papētīt. Pārskatu avīze atteicās dot, pabalstu saņemot, nedeva arī šogad, papildus naudas pieprasot. Vai nav savādi? LNAK vadība *nepamatotam* pieprasījumam pišķīrusi publiski saziedotu naudu. Turpretim *Latviešu Fonda* valde, piem., noraida projektus, kas pieteikti bez atklāta budžeta - un tad dalībniekiem paziņo pieņemto kandidātu detaļas, lai par katru nobalso par, vai - pret. Ir, laikam, kārtība... un 'izkārtošana'.

Starplaikā pabalsta galvenais izkārtotājs, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, darbojies avīzes izdevēja (a. s. 'Amber Press') valdē. Kamēr tur 'pie stūres', viņš ar finansiālo stāvokli iepazīs. Un tomēr... nav *pats* to gribējis LNAK padomei šogad celt priekšā. Arvien, tāpat, pastāv krass interešu konflikts: kuņā pusē beidzot nosveķas T. Kronberga pienākumi - naudas devēju, vai saņēmēju? Kas te slēpjams? Skaitļi ir skaitļi, tie nemeļos. Vai nākošgad atkal sagaidāma pabalsta pieprasīšana bez norēķiniem? Mazliet nepieklājīgi, mēreni sakot

Tipiska uzņēmuma bilances aprēķins nav ķīniešu ābece. Peļņa (vai iztrūkums) - ieņēmumi - izdevumi. Nekavēsimies pie 'technisko' (papīra, drukāšanas, pasta utt.) sarindošanas. Bet vaicāsim gan - cik *Latvijai Amerikā* algotu darbinieku, kādas viņu 'prēmijas'? Vietējie uzņēmumi grūtos brīžos *vispirms samazina izdevumus*. Par cik tādu gājienu veiks *Latvija Amerikā*? Nav zināms. Nē, negribu urbties *privāta* pasākuma iekšējās lietās un, jā, atbalstu principu, ka par profesionālu darbu jāmaksā pieklājīgi... bet, bet ja pasākums prasa *publisku* atbalstu - ievērojot, ka sabiedrisko nodokļu nenodošana veidoja finanču problēmas galveno daļu - devējiem ir tiesības pārbaudīt attiecīgās detaļas. Citādi pastāvēs aizdomas, ka veicināta kaut kāda gluma 'draugu būšana'. Publiska nauda tādiem pasākumiem nav piešķirama.

Kad iezīmēta 'izdevuma stripa', jautājumi pārsveķas uz vienādojuma otru pusi - ienākumiem: abonējumu + sludinājumu maksām. Jo lielāks noiets, jo augstākas sludinājumu līkmes. Tātas, centrāla ir *Latvijas Amerikā* tirāža. Bet V. Zariņš saka, ka redaktrise LNAK padomei nav varējusi, vai gribējusi pat aptuvenu skaitli dot. Hallo? 35 gadus pie dažādiem izdevumiem strādājot, neesmu vēl sastapis redaktoru, kas metienu - no nedēļas nedēļā, mēneša mēnesī - nav turējis acu priekšā. To bieži paziņo, vai

iespiež redzamā vietā; atklātību arī prasa nodokļu un pasta likumi. Bet *Latvija Amerikā* 'nezin'. Nezin?? Bleķis. Vai arī te kaut kas slēpjams - resp. bēdīgi kritusies tirāža, kas nespēj ienest pietiekami daudz naudas izdevumu segšanai? Diasporā (un Toronto, pie lielākās latviešu koncentrācijas ārzemēs) metienu, laikam, nevarēs uzlabot, jo atbalstītāji mudina: abonējiet laikrakstu radiem un draugiem Latvijā... toties, kuriozi, par *latviku* izmaksu, kā prasa šejienes klientiem. Tātad, būdama jau deficīta stāvoklī, avīze izvirza akciju, kas deficītu palielinās... un prasa publisku atbalstu. Cik liels faktiski ir avīzes metiens? Vai LNAK nauda nav veltī aizgājusi bezcerīga stāvokļa 'glābšanai'?

Izdevuma apgrozības pirmais nosacītājs: saturs. Tas pievelk un saista, vai ir nenozīmīgs, atbaida. Un publika attiecīgi 'nobalso', ar naudas maķu pie rokas. *Latvijas Amerikā* saturs ir tendenciots, ņemot kā piemērus kaut vai bēdīgi slavenu 'Blūma' vēstuli redakcijai un V. Zariņa minēto LNAK sesijas atreferējumu. Par pēdējo avīze ziņo: viss, re, noritējis lietišķi... bet savādi gan, pavisam citu versiju redzam *Ziņotājā* un tiklos. Divas diametriski pretējas 'patiesības'? 'Oficiālā' neatzīmē jautājumus un debates - it kā nekas tāds nav noticis - bet 'neoficiālā' (V. Zariņa, M. Štauvera) rosina pārdomas. Kuņā tad labāk kalpo lasītāju informēšanai? (Un kuņā zināmām aprindām 'patikamāka?') Pliks apgalvojums, ka no avīzes satura var "iepazīties ar mūsu dzīvi un uzskatiem vispār" (J. Mežaks, 13. maijā), ja ar to domāts *vispusīgi un bez aizspriedumiem*, neiztur kritiku - jo *Latvija Amerikā* traktē tikai vienu 'līniju' un izslēdz pretrunas. Tāda vienpusība nenovēršami ierobežo tās apgrozību. Abonēs 'pārliecināti'; atturēsies tie, kas sagaida kaut ko pilnīgāku - lai paši varētu notiekušo izvērtēt.

Turklāt, *Latvija Amerikā* izceļas ar periodiskām, t. s., 'nacionālām' (resp. 'nacionāli domājošām') pretenzijām, pamācošiem vietējo ideologu sacerējumiem, 'tā būs pareizi' komentāriem. Jauki, bet... kam tāds saturs vajadzīgs? Deviņus gadus pastāv atjaunota Latvijas valsts, ar visiem tās panākumiem un trūkumiem. *Tas* (un *tur*) ir mūsu problēmu piesātinātais 'nacionālais', ne šaurā *Latvijas Amerikā* optikā fiksētais, filtrētais. Var brīvi abonēt *Dienu*, *Lauku avīzi*, *Neatkarīgo ritu*... *LaiksOnline* sāka darboties 1. jūlijā... ziņu aģentūru depešas pieejamas tiklos... pa labi, pa kreisi izvērtēti kontroversi... un tāda infobagātība *Latvijas Amerikā* 'politiskie' centieni ir tikai vienas sīkas grupiņas viedoklis. Bet, kā Peciši saka, 'tas nekas'. 130 (!) lasītāji - cik no kopskaita sanāktu procentos? - atbildējuši uz aptauju... un "absolūts vairākums" (tātad, vismaz 66) "apmierināts ar laikraksta saturu un tā nostāju" (J. Mežaks, turpat).

Un arī tad būtu vienalga, ja katrai organizācijai, vai uzskatu grupai demokrātijā ir pilnas tiesības veidot un izdot savu 'lapu'. Tālāk tā iekšēji atbild par saturu, saimniekošanu, nostāju - lai 'no ārpusēs' nemaisās. Citiem var patikt, nepatikt - pašinājās 'viss kārtībā, cienijamā kundze'. Ja citi savu nepatiku nav spējuši pārnest praktiskajā jomā - Toronto, piem., vispusīgākas ziņu lapas izdošanā - ļoti zēļ, tā ir viņu problēma (Un Toronto tā ir problēma!). Bet momentā, kad tāds pasākums pieprasa *publisku* palīdzību - stāvoklis mainās. Mainās radikāli.

Finanču un metienu neuzrādīšana ir tipiska iedomības, neatbildības pazīme. Bet interešu konflikts iet dziļāk, un ir bīstamāks.

Publiska organizācija (LNAK) nedrīkst pieļaut paskatu, ka 'uzpērk' privātu ziņu avotu - lai cik jau 'simpātisku' vadības uzskatiem. Vai, ka ar nekontrolētu pabalstu nodrošina 'zinārnū' uzskatu publicēšanu, nepatīkamo izslēgšanu. Ko citu afēra liek secināt? Pabalsts (galu galā) esot iepircis a. s. 'Amber Press' pajas, tāpat 'cieša sadarbība draugu loka' garantēta uz ilgāku laiku. Darīts un cauri: LNAK vadība piecemerģusies *Latvijas Amerikai* 'stājai' ar publikas naudu. 'Izkārtotājiem' turpmāk vienalga, ja LNAK vadības, padomes un biedru uzskati nesakrīt. Lai pretrunas atklāj *Ziņotājs* (to varēs no attāluma nostrōtot), avīze klusēs. Vienalga, ka pabalstu *Latvijai Amerikā* neieteica LNAK padome, neprasiņa biedri, vai sabiedrības vairākums. Iebildumi *Latvijā Amerikā* neparādīsies. Tāds 'ziņošanas' izkārtojums nav pelnījis *publisku* pabalstu. Pēdējā vietā (un arī, laikam, vienalga): sitiens LNAK kredibilitātei. Darījums atgādina banānu republikas 'kārtību'.

Otrā pusē pārsteidz tas, ka pabalsta meklēšana nav bijusi neērta izdevumam, kas lepojās ar savu 'neatkarību' un 'stāju'. Neatkarīga *Latvija Amerikā*, acimredzot, vairs nav un 'stāju' tagad noteiks pabalsta izkārtotāji. Manevru veicināja DV delegāti LNAK padomē un valdē, bet ar kādu noluku? Vai bija *formāli* jānosprauž kaut kāda lokāla DV-LNAK 'interese' sinteze? Vienkāršāk: par cik DV līdzekļi atbalstījuši (un atbalsta) avīzes izdošanu - un vai DV iekšēji vairs nespēj, pat negrib zaudējumu panest? A. s. 'Amber Press' vairākumpaju īpašniekam, labdarīgai DV organizācijai, ir globāli vērtīga, pasargājama reputācija, ir kontā respektējami panākumi, un visu to nevajadzētu riskēt vienas pilsētas aizkulisēs, šaubīgā draugu un paziņu loka 'izkārtojumā'. Kas ar to isti panākts? Un ko par to saka citas Vanagu nodaljas, organizācijas virsvalde?

Protams, ja līdzdaritājiem tādi jēdzieni kā 'interesu konflikts', 'atklātība' un 'atbildība' nav pazīstami - secināsim, ka viņiem ir sava dienas kārtība, savi nolūki, kaut kas *slēpjams*. Kā jau teikts, publiskas naudas izdošana par labu privātam 'interesēm' nav pieļaujama. Bet pie reizes lai 'kārtotāji' beidz sūdzēties, ka Latvijā ziņu avotus uzpērk 'politiskās aprindas'... ja dara to pašu. Ka Latvija 'dzirdama tikai viena līnija', ja paši tikai vienu liek preti. Aizrādīt pa labi un kreisi, ja paši aizrādījumus noraida. Runāt garī un plaši par 'demokrātijā', ja paši to neciena. Nevar, kā angļi saka, vienlaicīgi sūkt un pūst.

Un kas tālāk? Darījuma kritiķus, droši vien, atkal nomelns kā 'čeka kolaboratoru darba turpinātājus'. Citā variantā: "kas tie tādi, kā tie uzdrošinājas apcelt mūsu ikonus". Uzpeldēs 'Blūms' ar svaigi uzfrizētu savu 'ne-

saprašānu'. Viens otrs 'pārlicinātais' uztrauksies par 'nepelnītu uzbrukumu' *Latvijai Amerikā* - uzsildītu 'netraucē mani ar faktiem, esmu jau izlēmis' gabalu. Būs arī nule atjēgušies 'vienaldzīgie', kas 'par vecām lietām' negrib dzirdēt. Un tāpat, kā līdz šim - konkrētas atbildes nesagaidīsim. Publiski tāda ķīķināšanās ir smagi apnikusi.

Un tāpēc nevaru piekrist V. Zariņam, proti, ka *'Latvija Amerikā' ir vajadzīga*. Nē. Tāda, kāda viņa ir, avīze būs 'vajadzīga' tikai dīlstošām piekritēju lokam - un par to lai viņi paši maksā.

Vai nav likumsakarīgi, ka LNAK bez noteikumiem piešķir \$ 10,000 *Latvijai Amerikā*, bet pabalstu samazina palikušām latviešu skolām? Lai dzīvo saprašāna... □

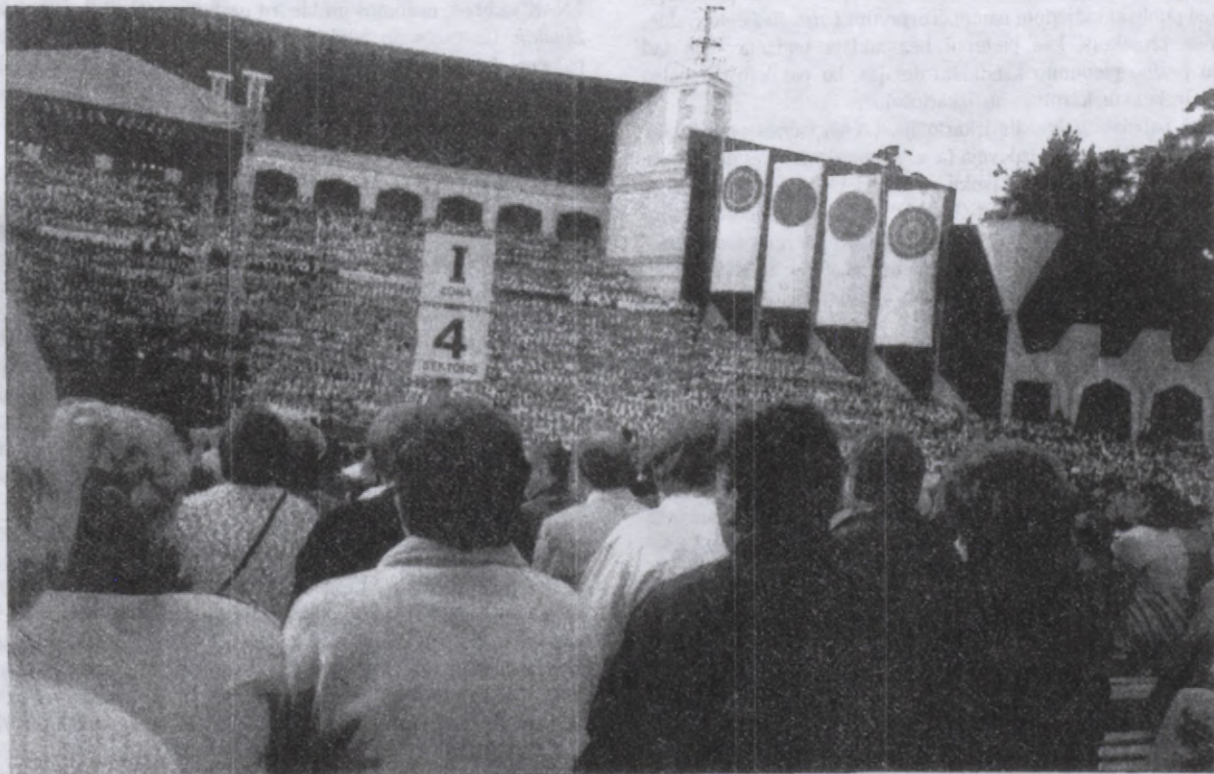
Juris Mazutis,
Otavā

☒ ☒ ☒ ☒ ☒

PAR KURZEMES PĒRLI

Viena no Latvijas pērlēm ir Kuldīga, Kurzemē. Tā pirmo reizi ierakstīta vēstures grāmatās 1242. g., kad Livonijas ordenis pie Ventas sāka celt mūra pili. 15. g. s. Kuldīga kļuva Hanzas locekle, bet jau 1562. g. bija Kurzemes hercoga rezidence. Tajā laikā strauji sāka attīstīties amatniecība. Kuldīga bija pirmā pilsēta, kur Latvijā sākās papīra ražošana. Šeit būvēja arī kuģus, jo Venta bija daudz platāka un dziļāka, nekā tā ir patreiz. Pilsētas vēsturiskais centrs veidojās no 13. - 19. g. s. Lielus postījumus izdarījis Ziemeļkaŗš un Lielais Tēvijas kaŗš, un tomēr saglabājusies daudz vēsturisku objektu. Ir vēl 13. g. s. ūdensdzirnavas, 17. g. s. Katrinas baznīca, koka tēlnieka Šefrēna darbi, Trīsvienības katoļu baznīca no 1640. g., Pēterļa kapličas zvanu tornis no 1783. g., pareizticīgo baznīca, tilts pāri Ventai, kas savas izbūves mākslā var sacensties ar Kārļa tiltu Prāgā. Jāpiemin slavenā hercoga Jēkaba pūrlāde, kuŗa vēl joprojām stāv iestrēgusi Dzīvojamā mājā Baznīcas ielā.

Mūsu pilsētu apciemo tūristi no tālām zemēm un atklāti izrāda neizpratni, kādēļ mēs nesaglabājam šos vienreizējos viduslaiku lietišķos pierādījumus. Atbrauc vācieši no savām kino studijām, uzņem filmas un priecājas, ka te viss ir un nav jābūvē dekorācijas. Šo interesanto iebraucēju izteicieni ir mūsos, patriotiski domājošos kuldīdzniekos, atstājuši nopietnas pārdomas. Kādēļ, kad nu jau 10 gadus dzīvojam neatkarīgā Latvijā, šī Kurzemes pērle netiek pienācīgi saglabāta? Kādēļ te visu grib nojaukt un izveidot mākslīgas kafejnīcas ar plastmasas sēdekļiem? Mūsu pilsētas būvzinieŗi pilsētu cenšas piemērot Amerikai, kas nebija vēl atklāta, kad te jau risinājās plašas saimnieciskās un kultūrālās darbības.

Jūnija beigās un jūlija sākumā Rīgā notika Latvijas skolu jaunatnes 8. dziesmu un deju svētki. Noslēguma koncerts 2. jūlijā, Mežaparka estrādē, bija pulcinājis desmitiem tūkstošu dalībnieku un vēl daudz vairāk klausītāju.

Šī vēstule ir kā SOS sauciens latviešiem pasaulē. Varbūt Kanadā, no kurienes nāk mūsu prezidente, vai citur, kur lasa "Ziņotāju", atradies kāda persona, kuŗas senči dzīvojuši Kuldīgā un kas gribētu atbraukt un dot padomu mūsu pilsētas galvām. Rakstiet un brauciet. Vienmēr Jūs laipni uzņemsu bez maksas savā pieticīgajā mājā, kas celta 18. g. s. - Baznīcas ielās Nr. 21, dz. 7., tel. 3341931. Šajā mājā ir jūtama senču elpa, iekšēji es sadzirdu viņu lūgumu - saglabājiet mūsu mītes nākamajām paaudzēm. □

Elga Purviņa, kuldīdzniece

☒ ☒ ☒ ☒ ☒

ATBILDE ZIŅOTĀJA REDAKTORAM

Atsaucoties uz Ziņotāja redaktora piezīmi manam š. g. jūlija numurā ievietotam rakstam "Montrealas pensionāri un vanagi 14. jūnija saietā", atļaušos iebilst, ka viņa norādījums par "kritikas dzirnu griešanu par to pašu lietu atkal un atkal, kur vien var tikt pie vārda, vispirms, būtu jāliek pie auss pašam redaktoram. Viņa rediģētais Ziņotājs jau 4 mēnešus nemitīgi uzbrūk demokrātiskā ceļā ievēlētām LNAK valdes priekšsēdim T. Kronbergam, meklēdams labus šāvējus un viņa uzskatu aizstāvjus, kur vien iespējams, atkal un atkal, atvēlēdams šiem uzbrukumiem veselās lapas puses. Ja tie, pēc redaktora uzskata, nav atkārtojumi par vienu un to pašu jautājumu, par vienu un to pašu personu, un vienu un to pašu organizāciju, kādu citu apzīmējumu var tiem dot? Vai tiešām mūsmāju istabas ir tik tīras un spožas, ka jāiet talkā citiem? Varbūt ir pienācis laiks paraudzīties mūsu pašu kambaŗos un sākt vilkt ārā jau gadiem ilgi iestāvējušas putekļu kaudzes un jautāt, kāpēc mēs to pieļāvam? Miļā miera dēļ, kautrības dzīti, vieglāk bija peldēt pa straumi, kā pret to? Ciņā pēc siltiem krēsliem, jo LNAK vēlēšanas ir durvju priekša, kā visur citur, tā arī pie mums, parasti tiek lietoti divi paņēmieni: viens parādīt kandidātu labās puses, sasniegumus, stāju un mērķus, viņu darbu sabiedrības labā, un otrs - visiem spēkiem un līdzekļiem tos pelt, meklēt un nomelnot. Te man domas apstājas pie Kristus vārdiem: "Tas, kam nav nekādas vainas, lai met pirmo akmeni!" Jābrīnās, ka mūsu vidū ir arī tādi, kam neesot nekādu vainu un kas nekļūdas. Un beidzot, tik ilgi kamēr vien Ziņotājā parādisies manas tautas nomelnotāji un pēlēji, tik ilgi esmu nolēnis atkārtot tos pašu un tos pašus aizstāvēšanās paņēmienus un lietot tos pašus ieročus. Vismaz sirds kļūst stiprāka peldot pret straumi! □

Skrastiņu Indulis

JĀNIS KLIDZĒJS MANĀS ATMIŅĀS

Grūti gan ticēt, ka mūsu Lielais Jānis, dižais Latgales dēls, ir aizgājis mūžības ceļos un ka viņu vairs šai saulē nesatikt. Bijām draugos kopš Latvijas laika.

Kad tikko biju ieradies Amerikā, drīz pienāca ziņa, ka arī J. Klidzējs nokļuvis šajā apsolītajā zemē. Tūlīt viņam aizrakstīju un pastāstīju par lielo pilsētu Mičiganas ezera krastā un darba iespējām. Pirmā izlūkos ieradās J. Klidzēja dzīves biedre Emilija. Darbu dabūja konfekšu fabrikā, tā ka dzīve likās salda. Drīz klāt arī Jānis. Sameklējām dzīvokli kaimiņos, preti pāri ielai. Jānis dabūja darbu Čikāgas laikraksta Chicago Tribune debesskrāpī par dženitoru, ko arī sīki, asprātīgi un ar humoru aprakstīja savā pirmajā grāmatā šajā kontinentā - Dženitors, kas iznāca 1955. g., A. Kalnāja spiestuvē, kuņā strādāju kā burtlicis. Darbā allaž atgadās misekļi. Tā tas notika ar Dženitoru. Atklājās, ka 2 lappuses ir tukšas. Nu bija traki. Ko darīt? Sūtīt manuskriptu uz Kaliforniju, uz kuriem Klidzējs bija pārcēlies? Beidzot Kalnājs saka: "Ko tur daudz gudrot, ņemsim un pierakstīsim paši. Tu raksti vienu lappusi, es - otru." Es gan iebildu, ka grūti atdarināt Jāņa Klidzēja valodu, bet cita atrisinājuma nebija. Pēc kādas stundas Kalnājs sauc: "Cik tālu esi?" - "Domāju, ka lappusei pietiks." - "Man arī tāpat." Tad sāku salikuma darbu, pēc brīža viss ir gatavs. Galvenais vēl bija tas, ka mēs neviens nebijām lasījuši manuskriptu un nezinājām, kas tur tālāk risināsies. Norunājām šo notikumu paturēt slepenībā, lai ne J. Klidzējs, nedz izdevējs J. Šķirmants to nezinātu. Nospriedām, ka abi grāmatu nelasīs un vienkāršie lasītāji tam paies gaļām. Un tā arī notika. Noslēpumu glabāju līdz pat šai dienai. Tagad mūžībā aizgājuši visi trīs un noslēpumu var atklāt, jo arī grāmata sen jau ir izpārdota.

Nākošais darbs Kalnāja spiestuvē bija J. Klidzēja "Cilvēka bērns". Sākumā nosaukums bija "Boņs". Man šis nosaukums ne visai patika. J. Klidzējs piekrita tā maiņai. Tā nu arī šis noslēpums ar šo ir atklāts.

Kalifornijā J. Klidzējs Berkelejas universitātē studēja psiholoģiju, ieguva maģistra gradu un daudz gadus strādāja Napas psihiatriskā slimnīcā. Tur viņš guva vielu romānam "Otrais mūsos".

J. Klidzēja literārā darbība sākās jau skolas laikā. Absolvējis Rēzeknes valsts komercskolu 1933. g., viņš dodas uz Rīgu un uzsāk agronoma studijas LU. Tur viņš sastop Albertu Sprūdžu, ierēdni Hipotēku bankā, kas raksta dažādos izdevumos un ir jau iejuties Rīgas rakstnieku saimē. Sprūdžs ir 6 gadi vecāks. Viņš mudina studentu Klidzēju kaut ko rakstīt, un viņš to dara. Viņa stāsts tiek ievietots "Sējējā". Vēl Latvijā iznāca stāstu krājums "Gōjputnu dzīme", latgaļu dialektā.

Nometņu laikā Vācijā nāca klajā grāmata pēc grāmatas. Stāsti: "Milētāji un nidēji", "Pajumte", "Cilvēki uz tilta". Amerikā "Grēks uz pusēm"; romāni "Dženitors", "Cilvēka bērns", "Otrais mūsos", "Sniegi". "Dzīvīte, dzīvīte", "Debesu puse", "Tās balsis, tās balsis"; eseju grāmata "Prezidents un Latvijas paaudze". Pavisam publicētas 25 grāmatas. Arī Latvijā tagad ir iznākušas vairākas grāmtas un iznāks vēl un vēl, jo Latvijas cilvēki, sevišķi dzimtajā Latgalē, labprāt lasa Klidzēja grāmatas.

Liekas, ka Jānis Klidzējs dzīvo - tikai citu dzīvi. Kad Ģētem jautājuši, vai esot dzīve pēc nāves, rakstnieks atbildējis: "Mazākais lielie gari dzīvo arī pēc nāves." To jāsaka arī par Jāni Klidzēju. Viņš nav miris un nemirs. Lasītāji ar viņu sastapsies viņa stāstos, novelēs un romānos. Ar saņemtiem darbiem viņš uzcēlis sev pieminekli, ko nekāda vara nespēs nojaukt. Un taka uz viņa kapu nekad neaizaugs. Nāks un nāks cilvēki viņam pateikties - tie, kas lasījuši vi-

ņa darbus un kas vēl lasīs. Un tautas atmiņā Jānis Klidzējs dzīvos mūžīgi. □

Alberts Raidonis

+++++

ALFRĒDS RICHARDS ĶIPĒNS

Alfrēds Richards Ķipēns dzimis 1906. g. 7. janvārī, Cēsis. I pasaules kara bēgļu gaitās no 1915.-1918. g. kopā ar ģimeni pavada Novgorodā, Krievijā. Pēc Cēsu L. Ausēja reālskolas beigšanas, 1924. g. rudenī iestājas LU, mehānikas fakultātē. Ķīnē apstākļu dēļ studijas tur tomēr nācās pārtraukt vairākkārt. Obligāto kara dienesta laiku pilda 1927/8. g. Pēc artilērijas instruktoru un virsnieku vietnieka izpildītāju kursu beigšanas saņem artilērijas seržanta pakāpi.

1929. g. sāk strādāt Rīgas pilsētas Elektribas nodaļā par mehaniķi. 1932. g. viņu pārceļ uz Rīgas pilsētas valdes Gāzes un ūdensvadu direkciju. Strādā tur par vadītāju līdz 1940. g., Padomju Savienības Latvijas pirmās okupācijas laikam. Pēc II pasaules kara sākšanās, 1941. g. strādā Rīgas pilsētas Pakalpojumu trestā, vadot atsavināto uzņēmumu denacionalizāciju līdz 1944. g. augustam, kad vācu žandarmi viņu aiztur uz ielas un caur Dancigu aizsūta tanku aizsarggrāvju rakšanai pie Tornas. Sievai Milijai, dzim. Rudzītis ar bērniem Aiju (1938) un Ilgu (1942) jāpaliek Rīgā bez apgādnieka. Dēls Jānis piedzimst Rīgā 1945. g.

Pēc saslimšanas ar difterītu Alfrēdu ievieto Geras slimnīcā, Rietumvācijā, kur viņš krit sākumā amerikāņu, vēlāk angļu gūstā. Lielāko daļu gūsta laiku no 1945. g. maija līdz 1946. g. martam viņš pavada 2227 Pow Camp, Zedelghemā, Beļģijā. Pēc atvaļināšanas no gūsta dzīvo Seedorfas un Rotenburgas DP nometnēs līdz 1948. g. oktobrim un strādā pārtikas sadalē.

1948. g. decembrī ieceļo Halifaksā, Kanadā, kur kādu laiku strādā Cousins Ltd ķīmiskajā tirtavā par ierīču labotāju. 1949. g. pārceļas uz Montrealu, kur 3 gadus strādā Federal Electric Mfg. Co. Ltd un Standard Telephone & Cables Ltd 2 gadus par zīmētāju līdz 1955. g. No 1956.-1961. g. strādā Sperry Gyroscope Ltd par tehnisko zīmētāju un no 1962.-1970. g. turpat par projektētāju. Pēdējos 7 gadus pirms aiziešanas pensijā visus projektēšanas un mājas plānu rasēšanas darbus veic savā birojā.

A. Ķipēns ir Fraternitas Academica filistrs - dibinātājs. Ar Annu Emmu Trušeli, viņš apprecas 1950. g. 1. janvārī. Ķīmenē piedzimst 2 dēli - Juris (1951) un Paulis (1954), kas abi ieguvuši akadēmisko izglītību.

Studiju laikā A. Ķipēns iestājas un dzied Teodora Kalniņa viru kori. Montrealā viņš dzied 2, tenoru viru kori Junda no 1954.g. Piedalījies KKM aktivitātēs.

Alfrēds Ķipēns mira 2000. g. 5. jūnijā, Montrealā. No Funeraire Centre Cote des Neiges bērnu nama viņu 8. jūnijā izvadīja māc. R. Caune un 30 citi bērnieki. Ķīmenes vārdā no tēva atvadījās dēls Paulis, KKM uzdevumā seniors K. Deksnis un goda sardze. □ **K. Deksnis**

+++++

KLAVIERU SKOLOTĀJA MŪŽĪBĀ

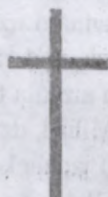
2000. g. 12. jūlijā, Montrealā, Kanadā, savā 102. mūža gadā mirusi bijušā Cēsu klavierskolotāja **Antonija Liduma-Greble**. Viņa dzimusi 1898. g. 19. decembrī, Trikatas pagastā. Sākusi mācīties klavier spēlēt kā arī vācu valodu jau skolas gados Valmierā. Beigusi 3. Rīgas pilsētas klasisko ģimnaziju un pēc tam iestājusies konservatorijā, kur mācījusies prof. Krieviņa klavierklasē. Pēc konservatorijas beigšanas Antonija strādājusi Cēsis par klavier skolotāju, arī spēlējama koncertos un simfoniskā orķestrī. Spēlējusi klavieres Cēsu Valsts Draudzīgā aicinājuma ģimnazijā skolotāju Akmenes un Ķirkuma vingrošanas stundās.

1924. g. precējies ar Feliksu Līdumu. Viņu laulība svētīta ar 2 meitām - Laimu un Lilitu. Bēgļu gaitās 1944. g. nonākusi Vācijā. Uz Kanadu izceļojusi 1950. g., apmetoties uz dzīvi Montrealā, kur viņa ilgus gadus pasniedz klavierstundas. Še apprec filatēlistu Augustu Grebli. Pēc vīra aiziešanas mūžībā, Antonija dzīvo jaunākās meitas Lilitas un znota Edvina Skapsta ģimenē. Vēlākos gados, veselībai pasliktinoties, pārceļas dzīvot pensionāru mitnē, kur nodzīvo līdz mūža beigām. Līdz pēdējam brīdim viņa bija garā moža ar aprīnojamu atmiņu un ar labpatiku vienmēr atcerējās savu dzīvi Cēsis.

Noslēdzies viņas gaļais un bagātais mūžs. 20. augustā viņas urnu apbedīs Avokas kapos, netālu no Montrealas, blakus viņas dzīves biedram Augustam. Viņas bijušie skolnieki un senie draugi novēl viņai saldu dusu Avokas kapu kalniņā. □

-š

Mūžībā aizgājis

JĀNIS BLUSANOVIČS

Dzimis 1921. g. 24. jūnijā, Kalupē
Miris 2000. g. 27. jūnijā, Montrelā

Lai Dieva svētīts - Tavs darbs,
Lai Dieva svētīts - Tavs mūžs,
Lai dus Dieva mierā.

Sēro

māsīca Emilija Varslavāne
ar bērniem un mazbērniem

2000. gada 27. jūnijā uz mūžu slēdza acis 79
gadu vecais

JĀNIS (JOHN) BLUSANOVIČS.

Montrealas Latviešu Katoļu draudze sēro sava uzticīgā un ilggadīgā draudzes pīlāra, kas kopš tās tapšanas, gandrīz 50 gadus, ir neatlaidīgi strādājis valdē dažādos amatos (priekšnieks, kasieris un citos pienākumos). Tikai slimības dēļ bija jāpārtrauc aktīva piedalīšanās draudzes dzīvē.

Montrealas Latviešu Katoļu draudzes izteic sirsnīgu līdzjūtību Jāņa Blusanoviča piederīgiem Kanadā, Amerikas Savienotās Valstīs un Latvijā.

Ansis Auza, priekšnieks

ŠIS VASARAS BĒRNU NOMETNE TĒRVETĒ

22. jūlijā noziedzās Tērvetes gadskārtējā bērnu nometne. Šī bija pirmā jaunajā gadu simtenī un kupli apmeklēta. Piedalījās pāri par 40 bērnu ar 11 audzinātājiem, no kuriem 9 bija agrākie nometnotāji, 1 no Latvijas un 1 torontietis. Bija uzceltas 4 teltis lielākajiem bērniem nometnes pagalmā. Viens no audzinātājiem stāstīja, ka daudzus gribētājus nācies noraidīt, jo ilggadīgais vadītājs Jānis Mateus vēloties nometni paturēt skaita ziņā nelielu, lai varētu turēties pie Tērvetes tradīcijām. Šī nometne ir populāra un patiek tieši šo vadlīdiju dēļ.

1. Lieto tikai latviešu valodu. 2. kopj ģimenes gaisotni. 3. Nometnes darbībā pielieto lielu izdomu un fantāziju.

Liela vēriba tiek veltīta latviešu valodai, un tas nemaz nav tik vienkārši, jo labai daļai nometnotāju ir vieglāk ru-

nāt savā ierastajā kārtā. Katrā ziņā, bērni iegūst uzlabojumu runāšanai savā tēvu valodā, un arī audzinātājiem šis divas nedēļas nāk par labu. Beigās piešķir ceļojošo balvu labākajam un centīgākajam bērnam.

Jau no pirmā brīža bērnus mudina būt satīcīgiem un draudzīgiem savā starpā, nesūdzēt, bet palīdzēt viens otram. Ar prieku piedalīties visās nodarbībās, spēlēs un rotaļās, saudzēt un vērot skaisto Tērvetes apkārtni.

Katra diena nes ko jaunu, jo Ingridai Mazutei ir neizsmeļams izdomu krājums dienu programmām. Iesākas ar Latvijas augstienēm, jo šī gada tema bija: Dod, Dieviņ, kalnā kāpt. Arī Jānis Mateus savā uzrunā dievkalpojuma laikā uzsvēra kalnā kāpšanas garīgo nozīmi un to, cik liela laime ir šai kāpienā just ap sevi domu biedrus un draugus.

Pirmās dienas beigās bija "debesu balle", jo kalnā kāpjus bija pārsteidzis šļūdonis, un visi bija nonākuši debesīs. Sekoja romiešu diena ar apģērbiem, dieviem un izdarībām. Pasaku un piedzīvojumu diena, bazēta uz Harija Pottera grāmatām, Austrālijas olimpiāde, nakts rotaļas lielākajiem bērniem. Katru gadu notiek pikniks Gailišu skaidrajā pludmalē, kad saimnieces gādā skaistus grozus ar līdz ņemamo pārtiku, un visa diena paiet spēlēs un vienā jaukumā. Lielie bērni dodas arī istā kalnu gājienā uz Ērgļu klintim. Tā ir īsta pārbaudes diena audzinātājiem, vadot un uzraugot gājieni. Nemaz nevar visu uzskaitīt, cik daudz bija notikumu.

Laiks gan varēja būt siltāks. Bija arī lietainas dienas, tādēļ peldēšanās nebija tik intensīva kā citus gadus. No rītiem bija izvēle: vingrot, skriet jeb peldēties "Ledus lāču grupā". Vēl jāpiemin arī, ka bija pasta kaste iekšējai sarakstei, lai dotu iespēju apmainīties vēstulēm. Man stāstīja, ka viena mīļa audzinātāja saņēmusi 20 vēstuļu vienā dienā!

4 ēdienu reizes dienā lika saimniecei Sarmai Svilānei ar palīdzēm krietni nostrādāties, bet toties prieks noskatīties, cik labi saimei garšo, un jāparedz, ka daudzi gribēs vēl un vēl. Rekords kādai mazai meitīnai - 8 pankūkas.

Bija pavisam 4 balles - pati lielākā Sirsniņu balle piektdienas vakarā dienu pirms nometnes slēgšanas. Kā parasti notika arī abi ugunsкура vakari, kuņus vadīja Jānis Mateus ar dziedāšanu un nometnotāju priekšnesumiem. Te nu būtu maza piebilde. Varbūt vajadzētu padomāt par dažu mikrofonu pielietošanu, jo mazās bērnu balstiņas nenesās augšā pa pakalni, kur cienīgi krēslos sasēdušies vectēvi un vecmāmiņas velti pūlas ko sadzirdēt. Iznāca, ka šogad mācītāja R. Caune nevarēja piedalīties atklāšanā un vidus dievkalpojumā, bet viņa bija ieradies noslēguma sveiciņu svētbrīdī un sirsnīgi mudināja nometnotājus nest sev līdz un glabāt Tērvetes debesu zvaigžņu mirdzumu.

Šogad un arī jau pagājušā gadā ievada lielus uzlabojumus bērnu nometnē. Ir izbūvēta nojume aiz galvenās ēkas, lai bērniem būtu iespēja patikami pavadīt laiku arī lietūs dienās. Šo vietu izmanto arī sanāksšanām uz dievkalpojumiem. Piebūve vēl paplašināta līdz pašam upes krastam un noslēdzas ar skaistām margām.

Nometne arī piedalījās jaunās un dziļās akas izurbšanas un izveidošanas izdevumos. Nu ir bērniem bagātīgi lietošanai labs dzeņamais ūdens. Tika arī uzlabotas un, es teikšu, izdaiļotas, vannas istabas. Viss bija iespējams, pateicoties Ozoliņu ģimenes dāsnajam ziedojumam. To laipni atvēlēja Ausma Hūns savu vecāku (abi bija skolotāji) piemiņai. Lai viņai liels paldies par to. Tika atklāta arī piemīņas plāksne.

Šī gada nometne bija ļoti labi izdevusies ar izciliem audzinātājiem un labiem bērniem. Lai nu atkal tā būtu citu gadu.

E. C.

Nākamajā lappusē foto uzņēmumi: 1. nodarbība I. Mazutes vadībā; 2. peldē Sarkanās upes pludmalē; 3. Sarma Svilāne (kr. pusē) ar palīdzēm.

1

2

3

Pēc oficiālām ziņām šī gada bērnu vasaras nometnē Tērvetē piedalījies rekordskaits bērnu: pirmajā nedēļā - 44, bet otrajā - 38. Kā audzinātāji darbojās: Ingrida un Matiss Mazuši, Otava, Jānis Mateus, Montreala, Dāvids Porietis-Bedard, Montreala, Māris Blūms, Toronto, Zinta un Džesika Steprānes, Toronto, Pate Kugliča, Toronto, Gints Zichmanis, Oakville, Ingus Stūrmanis, Jelgava, un Krista Upeslāce, Toronto. Interneta foto albūma lappusē (www.tervete.org) skatāmas dažas fotogrāfijas no šī gada nometnes.

Tērvetē pabeigti 3 lieli projekti:

Pirmais - draudzes lielajai mājai blakus izrakta jauna dzeņamā ūdens aka, 50 metru dziļumā. Aka nodrošina ūdeni ne tikai lielajai mājai, bet arī nometnei un visiem tērvetiešiem - tīru, dzidru gruntsūdeni, kas atbilst Kvebekas provinces standartiem.

Otrais - nometnes pajumte un balkons, kas dod nometnes bērniem patvērumu no lietus, karstuma un vēja. Šī projekta izpilde bija iespējama ar Ozoliņu ģimenes finansiālo pabalstu, viņu vecāku Krišjāņa un Ernestīnes Ozoliņu piemiņai.

Trešais - nometnes labierīcību ēkas modernizēšana, uzlabojot ventilāciju un dodot tai siltu priedes koka dēļu sienu apsegumu.

Projektu izmaksā nav bijusi lēta. Aka - \$ 7,000, pajumte - \$ 14,000, labierīcības - \$ 6,000. Esam laimīgi un pateicīgi, ka tērvetieši ir sirsnīgi atbalstījuši šos pasākumus, jo liela daļa no šīs summas jau ir saņemta ziedojumos. Draudzes valde un nometnes valde ir arī izsludinājuši īpašas ziedojumu akcijas. **Tērvetes Bērnu nometne.**
#####

PENSIONĀRU SAJETI

JĀŅI

Darbīgā pensionāru saime pulcējās plašā skaitā 22. jūnijā, Latviešu centrā, savam gadskārtējam Ligo svētku sarīkojumam, lai atcerētos savas tautas senos un tradicionālos svētkus, paligotu un pavadītu kopā kādu jauku un patīkamu pēcpusdienu, vijoties pa seniem atmiņu ceļiem kādreiz mūsu skaistajā, brīvās un latviskās Latvijas laikā. Vietā būtu jautājums, kas gan mums liek aizklist tālajā pasaulē, runāt par to, kas reiz bijis, bet kā vairs nav, un atcerēties laikus, kas vairs nekad mūsu mūžā neatgriezīsies? Kas mums liek brīst pa jauno dienu sentimentāliem ceļiem? Sarautās dzīves, svešie ceļi, ilgas pēc bijušā, sāpes par zaudēto, tālo un atstāto, svešu roku plosītās un nagloto zābaku sabradātās tēvu zemes? Šķiet, ka vēl arvien, mēs nevaram samierināties ar mums uzliktām svešo varu netaisnības nastām, un, nākot kopā, meklējam iespēju dalīties ar kādu, tāda paša ceļa gājēju, kādi esam mēs visi.

Jāņu saietu atklāja pensionāru valdes priekšsēdis V. Paegle, apsveicot ligotājus un isumā pastāstot par Ligo svētkiem, to izdarībām un nozīmi latviešu tradīciju ritmā, nobeidzot ar Jāņiem veltītu dzejoli. Lūgšanu teica J. Metums, angļu mēlē pastāstot latviešu valodas nepratējiem par Ligo vakara tradīciju. Tad Jāņu bērni, A. Pušpura un E. Reveliņa pavadīti, līgodami devās pie Jāņu mātes un Jāņu tēva, lai saņemtu Jāņu sieru un alu, ieskandinot Ligo svētku nojūtas. Čaklās pensionāru saimnieces, ganiņam pārdzenot Jāņu zēlēm izpušķotās govīs sētā un arājam izpurinot pastalas no pelēkās Latvijas zeme, kad nosvīdusie zirgi bija padzirdināti, sapulcējušos Jāņu bērnus pacienāja ar skābiem kāpostiem un karstām desiņām. Pa pilnam bija arī miestīņa. Labi iederējās abu - E. Reveliņa un A. Pušpura kopīgā akordeonu spēle, kad dažs labs iejautājās: "Kad tad viņi tā sapēlējās?" Šis pasākums deva ceļu domām, ka varbūt nākotnē varam uzdrikslēties sagaidīt ko līdz šim vēl nedzirdētu - ja šiem diviem pievienotos

kāds pusducis ziņģētāju, mums būtu pašiem savi "Brāļi Laivinieki" vai "Vinteri", kas savu pirmo, jautrā gara koncertu varētu dot, teiksim, jau šajā rudenī, un Eižens atkal varētu iejusties, kā pirms gadiem sešdesmit, sirmajā Rīgā, Vinteros. Varbūt, ka arī šis sapnis kādreiz, vēl mūsu mūžā, kļūs par īstenību! □

Skrastiņu Indulis

JŪLIJĀ

13. jūlija saietu, kā parasti, atklāja priekšnieks, nolasot dažas dzejas. Svētbrīdi un lūgšanu vadīja mācītāja Rasma. Jūlijs Metums lasīja asprātīgas skices, vienu no tām veltīdams šī mēneša jubilārei Antonīnai Bremzei, kas šo speciālo ievēribu bija pelnījusi, jo visi sarīkojuma apmeklētāji bija viņas viesi. Antonīna sedza ne tikai izdevumus par pusdienām, bet arī par trauku mazgāšanu un vairāku galonu vīna iegādi. Par to viņa saņēma pateicību apļausu veidā.

Jubilāru apsveicēja Ilga Strautiņa ar piemērotiem dzejas vārdiem un kartiņu sveica katru jūlijā dzimušo pensionāru un ar ziediem "apaļo" gadu jubilārus. No 13, 6 nebija ieradušies. No aizkustinājuma asaras ritēja Ērikai Vitiņai, kad DV pārstāvji viņu sveica jubilejā un pasniedza dāvanu. Apsveikumus, kā vienmēr, noslēdza kopīgi nodziedātā "Daudz baltu dieniņu..."

Pateicībā par suminājumiem jubilāre Janīna Reveliņa, vīra Eižena akordeona pavadījumā, iepriecināja mūs ar skaistu, izjusti dziedātu solo dziesmu.

Mielastā ēdām cāļu cepeti un baudījām bagātīgi piedāvāto vīnu. Tā stiprinājušies varējām, E. Reveliņa akordeona pavadīti, labi izdziedāties. Paredzētā "Pūt, vējiņi" dziedāšana pēc kūku ēšanas un kafijas padzeršanas tomēr izpalika, jo liela daļa pulcējušos posās mājup. □

Alberts Bērziņš

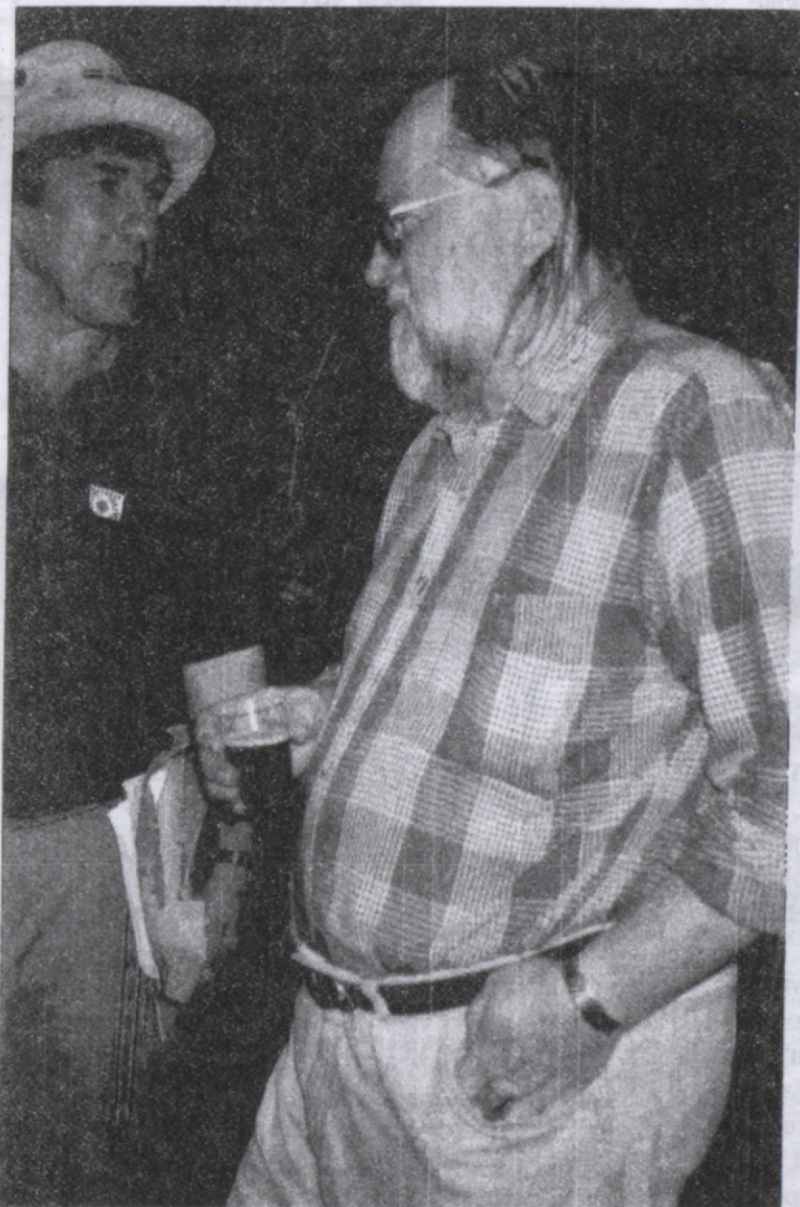
BRĪVĪBAS CĪŅU ATCERE

DV Montrealas nodaļas un pensionāru apvienības kopīgi rīkotais Brīvības cīņu atceres sarīkojums notika 3. augustā. Bija pulcējušies ap 60 dalībnieku. Saietu atklāja V. Paegle ar uzrunu un dzejoli. R. Caune vadīja svētbrīdi. Referātu par Latvijas brīvības cīņām lasīja I. Skrastiņš, norādot uz mūsu Latvijas brīvības laika valdības neizpratni parēzi izvērtēt lielo Ziemeļnieku nopelnus Ziemeļlatvijas, Vidzemes un Latgales atbrīvošanā 1919. gadā un viņu armijas vadītāju plkv. Jūlija Jansona un plkv. Jorģa Zemitāna spožos panākumus. Ziemeļnieku nopelni nav zemāk vērtējami par plkv. O. Kalpaka un kalpakiešu panākumiem, un vēl arvien neatbildēts ir jautājums, kāpēc mēs tos centāmies noklusēt un vēlejamies izcelt tikai tā laika kalpakiešu sniegumu un ģen. Jāni Balodi, it kā Kalpaka panākumu turpinātāju.

Piemērotu svētbrīdi vadīja māc. R. Caune. Biedrības I. Strautiņas vietā augustā dzimušos un apaļo gadu saņiedzējus - Almu Melderi (90), Māriti Steprāni (75), Helēnu Šmiti (85), M. Daljēri (75) un Gunāru Vērenieku (80) apsveica V. Paegle.

M. Štauers pastāstīja par savu Latvijas apciemojumu, pieredzējumiem un piedzīvojumiem dzimtenē, isumā pakavējoties pie plašā mūzikas sarīkojuma Ogrē, kuŗa atklāšanā piedalījās arī Valsts prezidente V. Viķe-Freiberga, norādot, ka šis sarīkojums kļūstot arvien plašāks. Tīcīs arī ar Latvijas lauku iedzīvotājiem un dažos gadījumos vērojīs labu rosību un lauku dzīves augšupeju.

24. jūnijā, Tērvetē, notika Jāņu sarīkojums, kas bija pulcinājis kuplu ligotāju saimi. Nākamajā lappusē mūsu izcilākie vidējās paaudzes ligotāji (pulksteņa rādītāja virzienā no kreisās): Mārtiņš Sausiņš, Otava, Andrejs Vitols un Jānis Mateus, Montreala, Roberts Kalniņš, Montreala, Juris Mazutis, Otava, un Roberts Klaiše, Montreala.

Turpinājums no 16. lpp.:

Rīga, gatavojoties saviem 800 jubilejas gadiem, tiekot arvien vairāk uzposta un greznāka. Esot pārliecināts par Latvijas drīzu atplaukšanu. Iepazīstināja ar Mūzikas noņemnes 2. avizes numuru, kurā daudz melnbaltu un krāsainu foto uzņēmumu, ka arī pavēstīja par reto ieguvumu - 1938/39. g. uzdevumu burtnīcu, kas atrasta Slaties mežniecības jumta telpā, Dignājā, kur aizvadīti jaunības gadi.

Turpinājumā, akordeonista E. Reveliņa pavadijumā, pensionāri pavadija laiku dziesmās un vasarīgās pārrunās, kurās nolēma, ka septembrī un un arī nākamajos mēnešos būs tikai viens saiets mēnesī, par kuņiem, kā parasts tiks paziņots MLB Ziņotāja Sabiedriskās dzīves laikrādī. □

Skrastiņu Indulis

ZIEMSVĒTKU SAIŅU SŪTĪJUMS UN MANTU PĀRDOŠANA

DV Montrealas nodaļas Ziemsvētku sūtījumam saņpus Latviešu centrā pieņemsim

4. oktobrī, no plkst. 14:00-19:00;

5. oktobrī, no plkst. 12:00-17:00;

3. oktobrī vanadzies un vanagi sasaiņos iepirktos apģērbus, jauniešu formas tērpus un apavus sūtīšanai mūsu jaunatnes organizācijām, veciem kaņavīriem un daudz bērnu ģimenēm Latvijā. Šajā dienā saiņi netiks pieņemti.

Līdz šim saiņu sūtīšanā, pēc Latvijā iegūtām ziņām, nav pārmaiņu, bet aizrādām visiem saiņu sūtītājiem būt piesardzīgiem un sūtīt tikai Latvijas muiņas atļautās mantas, jo muiņnieki būšot acīgāki kā agrāk. Līdz ar to, vēlreiz aizrādām, ka katram saiņu sūtītājam jāuzņemas pilnīga atbildība, kā tiesiskā, tā finansiālā, ja rastos kādi sarežģījumi ar viņa sūtītiem saiņiem un to saturu. Saiņu nosūtītāja - DV Montrealas nodaļa neuzņemas atbildību par saiņu piegādi adresātam, bet darām visu iespējamo un rīkojamies likumu robežās, lai saiņi adresātos sasniegtu. Nevaram arī garantēt saiņu pievešanas laiku.

Valde paredzējusi lūgt visiem saiņu sūtītājiem parakstīt apliecinājumu par saiņa satura atbilstību Latvijas muiņas vai citu tiesisku iestāžu noteikumiem un atbildības uzņemšanos par savu vai saviem sūtītiem saiņiem.

Valde iepirkusi 1000 meiteņu blūžu, 1000 svārkus un arī 1000 gaņās bikses, ļoti labas kvalitātes, kas bija gatavotas Kanādas Kalnu policijas ierēdnēm, kā arī mazākā daudzumā jauniešu - zēnu svārkus un ļoti labas un siltas Kanādas Kalnu policistu ziemas jakas. Ziņojam mūsu darba atbalstītājiem, ka līdz šim esam iepirkusi apavus un drēbes par \$ 6,250.-, aizsūtījuši naudā slimajiem un trūcīgo atbalstam \$ 6,250 un ar \$ 700 esam atbalstījuši mūsu vietējo sabiedrību.

Esam iepirkusi arī dažādus apavus, un, lai daļēji segtu izdevumus, valde nolēma **26. augustā, no plkst. 10:00-16:00, Latviešu centrā**, pārdot daļu no šīm mantām par ļoti zemām cenām. Ši arī būs vienīgā DV Montrealas nodaļas rīkotā jaunu mantu pārdošana, kas dos iespēju saiņu sūtītājiem iegādāties kaut ko savējo vai trūcīgo un jaunatnes atbalstam dzimtenē. Ja starplaikā būs kaut kādas cenu maiņas, par to jums ziņosim, bet līdz šim tādu nav. □

DV Montrealas nodaļas valde

Technisku apstākļu dēļ šoreiz "dienas gaismu" pagaidām neierauga viens otrs manuskripts, kuņam vajadzēja būt šajā numurā. Tāpat izpaliek vairāki ceļojumu apraksti. Ceram šo stāvokli uzlabot nākamajā numurā, kas iznāks septembra vidū un kas, domājams, būs septembra/oktobra dubultnumurs. Lūdzam atvainot.

Redakcija

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

rīko

svētdien, 17. septembrī, plkst. 17:00,
Latviešu centrā, 3955 Provost ielā,
Lašīnā,

Valmieras drāmas teātra

VIESIZRĀDI

Izrādīs Vizmas Belševicas lugu divi daļās - vecu stāstu par ļaudīm jaunajos laikos -

TĀS DULLĀS PAULĪNES DĒĻ

V. Belševicas un T. Švērstes drāmatizējumā.

Režisors: Felikss Deičs

Scenogāfe: Indra Cālīte

Komponists: Imants Zemzaris

Lomās darbojas: Ligita Dēvica, Ināra Ieviņa, Ilze Pukinska, Vizma Kalme, Andris Vidiņš, Imants Strads, Arnolds Osis.

Ieeja: \$ 25.-

Biļešu iepriekšpārdošana:

Anita Poriete-Bedard, tel. 697-6624

Roberts Klaiše, tel. 422-0562

Mārtiņš Štauers, tel. 457-9832,
fakss 457-3496.

Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda un sūtāmi: 113 Highgate Ave., Pointe Claire, QC, Canada H9R 2X5

Laipni lūdzam atbalstu viesu uzņemšanā. Teātra sarīkošana prasa daudz pūļu. Nāciet talkā un piesaķiet savu palīdzību, zvanot jeb kuņam no augšā minētiem darbiniekiem.

Apmeklēt kuplā skaitā aicina

Rīkotāji

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS
PAKALPOJUMU LIKMES PAR TIEŠU NAUDAS
PĀRSŪTĪŠANU UZ UNIBANKU LATVIJĀ:

ASV/KANĀDAS	ASV/KANĀDAS
\$100 - 500	\$8.00/ 10.00
\$501 - 10,000	\$16.00/ 20.00
\$10,001+	\$40.00/ 50.00

Pārsūtījumā adresētā persona var naudu saņemt Unibankas filiālēs visos Latvijas rajonos. Sūtītājam pašam ir jāpaziņo saņēmējam par naudas izsūtīšanu.

Informācija - lūdzu zvaniet (416) 922-2551, jeb rakstiet Latvian Credit Union, 491 College Street, Toronto, ON M6G 1A5
Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

Laipni lūdzam MLB Ziņotāja lasītājus, kas to vēl nebūtu paspējuši izdarīt, nokārtot savu abonementu. Tāpat lūdzam paziņot katru adreses maiņu! Red.

0301016514

SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIS

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224
telpu adreses: Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, tālrunis 634-4082

13. augustā, plkst. 11:00, Tērvetē, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **izbraukums un kopējs dievkalpojums** ar otaviešiem.
20. augustā, plkst. 11:00, Tērvetē - Avokas kapos, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kapu svētki**.
26. augustā, plkst. 09:00-13:00, Draudzes namā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **"Garage Sale"**.
27. augustā, plkst. 18:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **dievkalpojums** ar dievgaldu.

2. septembrī, plkst. 18:00 (pievakarē), Tērvetē, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **vakariņas un zaļumballe**.
3. septembrī, plkst. 11:00, Tērvetē, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
6. septembrī, plkst. 16:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā **sanāksme**.
10. septembrī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **dievkalpojums ar dievgaldu**.
14. septembrī, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **video filmas izrāde**.
14. septembrī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **kārtējā sanāksme**.
17. septembrī, plkst. 10:30, Notre Dame Bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
17. septembrī, plkst. 17:00, Latviešu centrā, MLB rīkotā Vālmieras drāmas teātra **viesizrāde**. Izrādīs Belševicas lugu 2 daļās **Tās dullās Paulīnes dēļ**. Skatiet īpašu paziņojumu **18. lpp.!**
21. septembrī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **filmu izrāde**. Izrādīs I. Skrastiņa Vidzemē uzņemto filmu. Autora piebildes.

MLB Z 2000 VIII 800

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu **SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA** pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicājiet!

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas 13. augustā Tērvetē. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 15. augustā. Red.

Āris Birze zīmogo speciālās aplokšnes Toronto dziesmu svētku filatēlijas izstādē. No viņa pa kreisi E. Ozols.

MLB ZIŅOTĀJA administrātorai un MLB kasierei A. Porietai-Bedard. 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que, Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 35.00 vai \$ 30.00)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju	\$ _____
LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-; pensionāriem \$ 5.00).....	\$ _____
MLB biedru maksu par 2000./2001. darbības gadu (\$ 15.-)	\$ _____
Ziedojumu Montrealas latviešu biedrībai	\$ _____
Ziedojums Kopējam svētku sveicienam	\$ _____
Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda	Kopā \$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese, pasta koda, tālruna numurs) (paraksts)

**Goliger's
Travel**
SINCE 1955

Kravis Travel Services Ltd.

- Ceļojumi uz Latviju
vīzas, lidojumi,
auto īre un viesnīcas

*Ari ceļojumi uz citām eksotiskām
salām un kontinentiem*

Jūsu pārstāvis Jānis Kravis
(416) 322-7414

191 Eglinton Avenue East, Suite 308
Toronto, Ontario M4P 1K1
Fax: (416) 322-7315

 LATVIA TOURS
Kanādas un Amērikas pārstāvji

1-800-268-7442

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by

Laryanna

Tagad Rīgā!

**Hotel
MĀRA**

Kalnciema ielā 186, Rīga, Latvija LV-1046

Telefons: 011 371 7901316

Fakss: 011 371 7901315

- * 24 modernas istabas
- * Restorāns un bārs
- * Konferenču telpas
- * Lidostas busiņš

Rezervācijas Kanādā:

613/521-7100 (telefons, vai fakss)

epasts: mara@mailbox.riga.lv

timeklī:

www.bestwestern.com/thisco/bw/91301/91301_b.html

Laipni lūdzam visus sarīkojumu rīkotājus - draudzes un organizācijas iesniegt ziņas Sabiedriskās dzīves LAIKRĀDĪM rakstiski. Tāpat arī visus paziņojumu un pateicību tekstus. Lūdzam rakstīt uz pilnas loksnes. Ja Jums ir iespējams paziņojumu tekstu sagatavot iespēšanas kārtībā, būsim par to pateicīgi. Lūdzam šādus tekstus nesalocīt, jo locījums varētu tos sabojāt. Rakstos lūdzam ievērot dubultrindu atstarpī.

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832
REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832, fakss 514-457-3496
ADMINISTRĀTORE: Anita Poriēte-Bedārd, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5
EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Konstantīns Čaks, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Nora Saletes, Kārlis Timermanis, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus īsināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauz ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatus iztirzātās jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

AUGUST 2000 AOUT

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, Qué, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832